

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2021 / Zomer

Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT JE
ALLEMAAL KUNT BELEVEN ?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

- Lytje Minsken op het eiland
- Informatiecentrum Het Baken is open!
- Verhalen bij de TamTamtent
- Woodstock komt naar Schiermonnikoog

11

Op en rond het Wad

30

Kunstroute
'Het losse land'

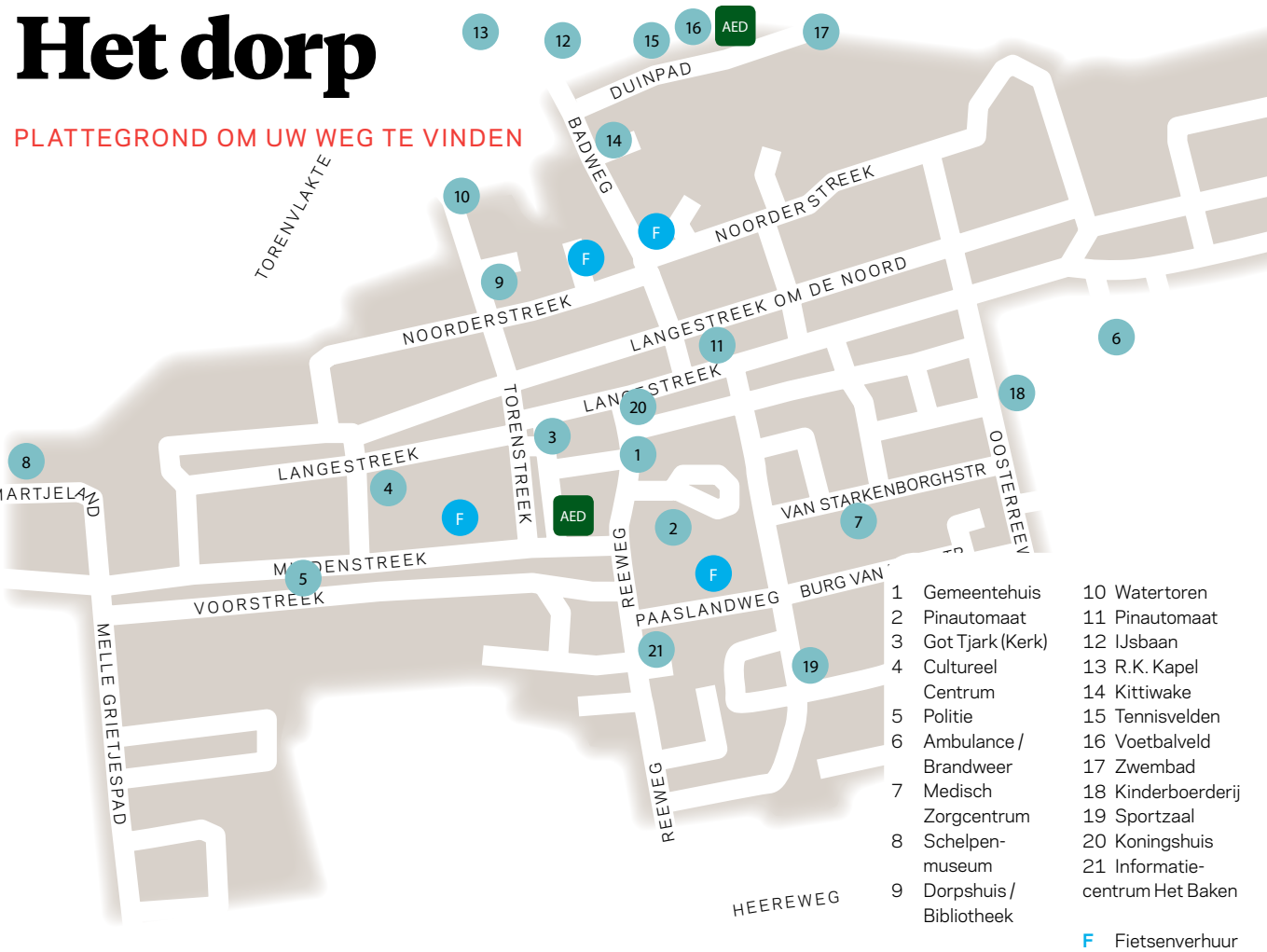
36

Pluktuin

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

1 Gemeentehuis	10 Watertoren
2 Pinautoaat	11 Pinautoaat
3 Got Tjark (Kerk)	12 IJsbahn
4 Cultureel Centrum	13 R.K. Kapel
5 Politie	14 Kittiwake
6 Ambulance / Brandweer	15 Tennisvelden
7 Medisch Zorgcentrum	16 Voetbalveld
8 Schelpen-museum	17 Zwembad
9 Dorpshuis / Bibliotheek	18 Kinderboerderij
	19 Sportzaal
	20 Koningshuis
	21 Informatie-centrum Het Baken
- F Fietsenverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
fax.0519-531704

De praktijk is 24 uur per dag,
7 dagen per week bereikbaar voor
SPOED gevallen. In andere geval-
len op werkdagen telefonisch
bereikbaar van: 8.30-9.30 uur en
13.30 en 14.30 uur. De balie is
i.v.m. corona niet geopend.

Scan QR code voor corona
maatregelen in de praktijk.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op
afspraak)

Telefonisch bereikbaar tussen
12:30-13:00 uur.

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
tel. 0519-292526

Eénmaal per maand aanwezig,
uitsluitend op afspraak.

Apotheek

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400

De balie van de apotheek is van-
wege de situatie omtrent Corona
gesloten. U kunt telefonisch een
afspraak maken om medicijnen
op te halen. De apotheek is elke
werkdag telefonisch bereikbaar
tussen 08:30 - 09:30 uur en 13:30 -
14:30 uur. Voor spoedzaken kunt
u in het weekend en op feestda-
gen bellen tussen 11.00-12.00 uur.

Thuiszorg

Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Politie

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Kustwacht

tel. 088-7974388

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van
de VVV Schiermonnikoog en verschijnt
viermaal per jaar.
31e jaargang, 3e kwartaal 2021

Jaaroplage: 40.000 exemplaren.
Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt
Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden
Hoofredactie: Jacqueline Mulder
Eindredactie: Henno Hogervorst,
VVV Schiermonnikoog
Coverfoto: Demi Staehle
Fotografie: Archief Bunkermuseum
Schlei, Bart Sikkema, Emma van der Wildt
Foppe Schut, Grytha Visser, Ilja Zonneveld,
Jacqueline Mulder, Jan Martinus, Romy
Dam, VVV Schiermonnikoog.

Redactieadres:
VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5 / Reeweg 9
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvvschiermonnikoog.nl

Adverteren
Adverteren in Lytje Pole is voor leden van
de VVV Schiermonnikoog mogelijk met
korting. Wilt u ook adverteren neem dan
contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij

Heeft u kopij dat geschikt is voor deze
krant? Stuur dit dan vóór 17 augustus
naar: redactie@vvvschiermonnikoog.nl.
Vanwege de soms grote aantallen kopij
dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij
plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:

Teksten: : Cynthia Borrás, Marijke Bar-
horst, Nathan Brinkman
Foto's: Marijke Barhorst, Arjen Boerman,
Cynthia Borrás, Heidi Klein (reistop5), Bart
Sikkema, Francine Venselaar, Erwin Zan-
tinga, Ilja Zonneveld, Natuurmonumenten
Illustratie overstroomd Iepelaarnest:
Marycha Franken
De informatie in deze krant is zo nauw-
keurig mogelijk overgenomen. De VVV
Schiermonnikoog aanvaardt geen
enkele aansprakelijkheid voor gevolgen
van onjuistheden en onvolkomenheden die
eventueel in deze krant vermeld staan.

VVV Schiermonnikoog

De VVV is gevestigd in Informatiecentrum
Het Baken. Hier kun je terecht voor actuele
informatie over Schiermonnikoog.

Openingstijden:

Maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 17:00 uur
Zondag van 10:00 tot 14:00 uur
Reeweg 9
tel. +31(0)519 531233

info@vvvschiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

De Lytje Pole Agenda kunt u
afhalen bij het VVV-kantoor.
Alles wat er op het eiland te
beleven valt, staat op datum
gerangschikt. Zo weet u in
één oogopslag welke activi-
teiten er tijdens uw verblijf
op Schiermonnikoog te doen
zijn. De Lytje Pole Agenda
verschijnt 10 x per jaar.
U kunt uw activiteiten aan-
melden via [redactie@vvv-](mailto:redactie@vvv-schiermonnikoog.nl)
[schiermonnikoog.nl](mailto:redactie@vvv-schiermonnikoog.nl).

In het Informatiecentrum Het Baken kunt je terecht
voor je postzaken.

Openingstijden:
Maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 17:00 uur.
Zondag van 10:00 tot 14:00 uur.

Beter verhuuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Lezen en koken	5
Actueel	7
Muziek	9
Op en rond het wad	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

Fiets- en Wandeleiland	17
Reizen	19
Nationaal Park	20 t/m 23
Het Baken	24
Vrijwilligerscollectief	25
Excursies	27
Musea	29
Kunst & Cultuur	30

Kunst & Cultuur	31
Historie	33
Hulpdiensten	34
Naar het strand	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Kerk & Religie	38
Getij	39

WELKOM

Marianne van Hall
Voorzitter VVV Schiermonnikoog

Beste gast,

Welkom op Schiermonnikoog!
De VVV is dit voorjaar verhuisd naar het nieuwe informatiecentrum Het Baken en zit nu samen met Natuurmonumenten onder 1 dak in een prachtig nieuw gebouw naast de Toxbar. Ik nodig je van harte uit om gauw een kijkje te komen nemen!

Bij binnenkomst loop je meteen de tentoonstelling in en maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Ook is er een ruime winkel met leuke souvenirs, boeken en meer. Alles wat je moet weten over Het Baken vind je op pagina 24. Onze nieuwe jeugdredactie van basisschool Yn de Mande is kort na de opening al op bezoek geweest. Hun ervaring vind je terug op de Kinderpagina.

Terug van weg geweest is onze muziek pagina. We hopen dat jullie deze zomer van een mooi gevarieerd aanbod kunnen gaan genieten! Hou ook onze online agenda in de gaten, want bij het drukken van deze krant zijn nog niet alle versoepelingen in werking getreden.

Veel leesplezier gewenst met deze zomereditie van de Lytje Pole. Namens alle medewerkers van de VVV wens ik iedereen een mooie zwoele zomer met eindeloze strandwandelingen en heel veel gezellige terrasmomenten.

Theun Talsma
Onmisbare vrijwilliger
voor het eiland

In een kleine gemeenschap als Schiermonnikoog, waar vele eilanders naast hun dagelijkse werkzaamheden ook nog vrijwilligerswerk doen, is Theun Talsma zo op het eerste gezicht geen uitzondering. Maar schijn bedriegt. Want er is een verschil tussen vrijwilligerswerk en je hele leven inrichten op het redden en verzorgen van zieke vogels en zeezoogdieren.

Dit naast het onderhouden van de Eendenkooi, cultuurhistorisch verbonden aan de Kooiplaats en waar Theun is aangesteld als kooiker door het ministerie van LNV. Theun Talsma viert deze zomer zijn 85e verjaardag. “Mijn ouders kwamen in 1927 naar Schiermonnikoog nadat mijn vader had gesolliciteerd op een advertentie in de krant waarin werd gezocht naar een pachter voor de boerderij en een beheerder van de Eendenkooi. In die tijd werden de gevangen eenden nog gebruikt om in een levensbehoefte te kunnen voorzien, want ze werden verkocht aan een poelier aan de wal.” Theun legt uit dat het vangen van eenden met een eendenkooi wetenschappelijk bewezen beter is dan met een geweer. Geen verstoring, geen lood of hagel, geen aangeschoten dieren en je

“Ik ben als kooiker aangesteld door het ministerie van LNV”

Theun Talsma

kan eventueel selectief vangen door eventueel bonte eenden en te veel woorden weg te vangen. Om even achter de koeien weg te kunnen trok Theun vroeger af en toe met paard en wagen naar het strand. Tegenwoordig rijdt hij in een auto van Zeehondencrèche Pieterburen. Geen overbodige luxe want sinds mensenheugenis is Theun Talsma hét aanspreekpunt op Schiermonnikoog als het gaat om aangespoelde en zieke zeezoogdieren. Zo vond Theun al eens dode koeien, een paard, een dolfin, vele zeehonden en talloze vogels zoals alken, zeekoeten, jan van gents en meer. Theun zorgt ervoor dat de dode beesten door de gemeente geruimd worden of worden opgestuurd naar Wageningen voor onderzoek. De zieke zeezoogdieren worden door

hem naar de vogelopvang gebracht en zeehondjes gaan naar de zeehondencrèche in Pieterburen. Kort na de overstroming in 1962 was Margo met 5 vriendinnen vanuit Bodegraven op vakantie op Schiermonnikoog. Op zondag zaten de meisjes in de kerk toen ook Theun Talsma daar zat met zijn maten Jilt Visser en Gerrit Vlasma. De volgende dag melden de jongens zich voor een kop koffie bij de vriendinnen en daar sloeg de vonk over. Theun is in het jaar dat volgde regelmatig op zijn Vespa heen en weer naar Bodegraven gereden om zijn lief te bezoeken. Na een jaar heeft hij Margo ‘geringd’ zoals hij zo graag mag zeggen. Ze hebben vier kinderen gekregen. Lees het hele verhaal op www.vvvschiermonnikoog.nl

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)

werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)

www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keukens, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Een heerlijke vakantie in Resort Schierduin!

Luxe appartementen in de duinen op loopafstand van het strand en het dorp

- Kleinschalig appartementencomplex met 1 tot 4 slaapkamers
- Appartementen met eigen terras
- Elk appartement heeft een complete keuken
- Overdekt zwembad
- 2 persoons infrarood sauna's
- 4 persoons buitensauna's

Resort Schierduin | Badweg 67 Schiermonnikoog | www.resortschierduin.nl

Proeven
Slapen
Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261

Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

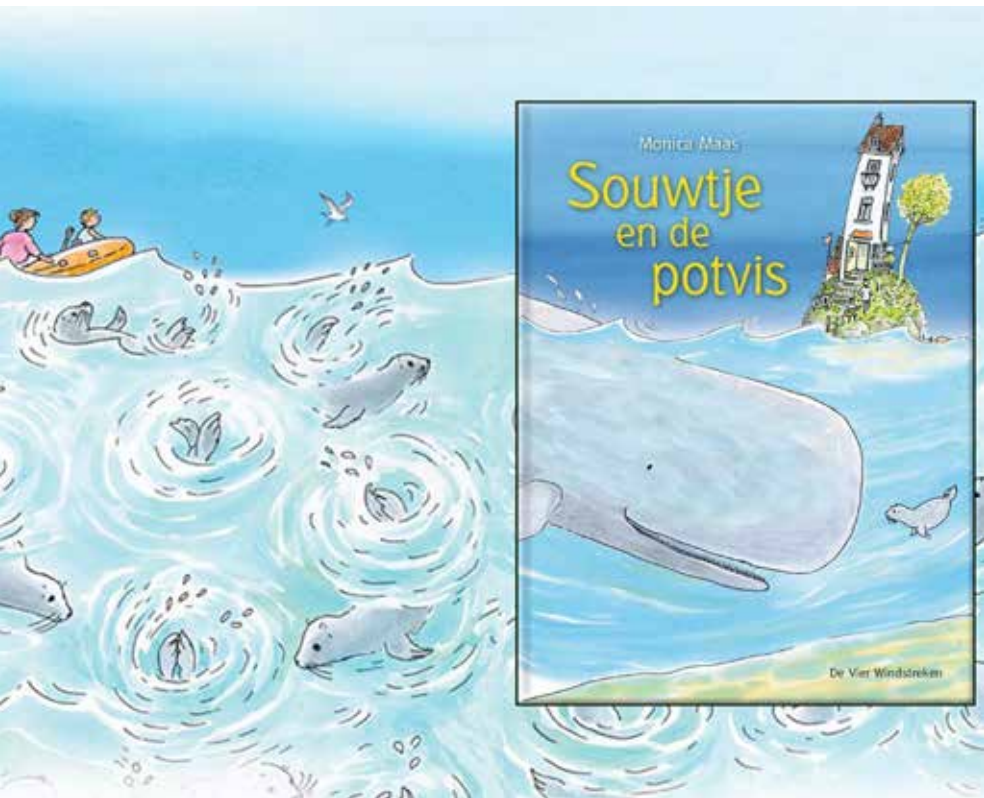
Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"

Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog

tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

Souwtje en de potvis

Souwtje woont op een eiland, in haar hoge huisje dat scheef gewaaid is door de wind. Op een dag komt haar neefje Tom gezellig bij haar logeren. In het schuurtje naast het huis vindt Tom tussen de aangespoelde spulletjes een gitaar.

Terwijl Tom speelt, komen er allemaal zeehonden tevoorschijn om te luisteren. Maar wat is dat? De zee wordt opeens heel wild en plotseling zien ze een reusachtige staart in het water verschijnen. Ook een potvis komt op de muziek af. Maar dan komt de potvis vast te zitten in ondiep water. Dankzij de hulp van de zeehonden en het stijgende water door

vloed, komt de potvis weer los en zwemt terug naar de diepere zee. Souwtje en de potvis is geschreven door de op Texel wonende Monica Maas en is een schitterend vormgegeven prentenboek voor kleuters. Prachtige kleurrijke illustraties geven een mooi beeld van de dieren in de zee. Het prentenboek is een aanrader voor iedereen die een leuk prentenboek over zeehonden en potvissen wil voorlezen. Naast de mooie illustraties, is het boek ook informatief. Zo leren jonge kinderen al over eb en vloed. *Souwtje en de potvis is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middestreek.*

Het Fransche Gaatje

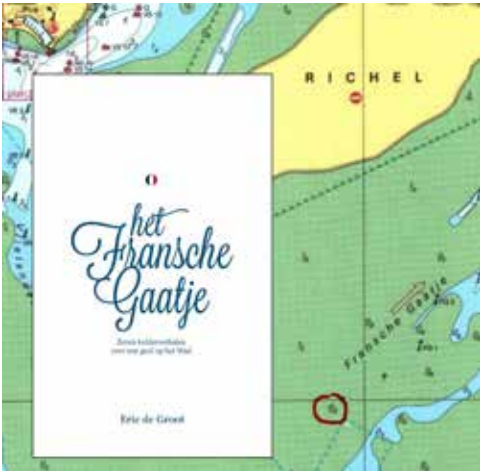
Zeven kolderverhalen over een geul op het Wad

Wist je dat er een geul ten zuiden van de Richel bij Vlieland op het wad is, dat het Fransche Gaatje heet? Tot op de dag van vandaag weet niemand waar de naam Het Fransche Gaatje vandaan komt. En toch heeft iemand de geul deze naam gegeven. Maar door wie dan en waarom?

Dit boekje met zeven plausibele kolderverhalen lossen dit mysterie op. De verhalen gaan over de roekeloze visser Strijbosch, een Wereldkaart in Versailles, een Frans bordeel op Vlieland, van Gogh's mislukte schildersopdracht, een soldatenfantasie, Britse duizendponders en een luguber Kwelhuis in Leeuwarden. In de verhalen spelen bewoners van Schiermonnikoog en andere eilanden de hoofdrol.

Een verhalenbundel vol komische historische kolderverhalen voor degenen die houden van het wad, van de eilanden, van varen, van geschiedenis, van lees-

plezier en van de onbekende helden die ons land hebben gevormd. Verzonnen en toch echt. Zeven verklaringen, zeven verhalen. Ze zijn door de auteur volledig uit de duim gezogen. Iedere eventuele gelijkenis met de historische realiteit is zuiver toeval, niets klopt. Op één ding na: het Fransche Gaatje bestaat echt. *Het Fransche Gaatje is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middestreek.*

Lekker iete van de Pluktuin

Was je oog(st) deze vakantie groter dan je maag? En heb je nog wat restjes over? Maak dan deze heerlijke ratatouille. Heel eenvoudig te maken op je campingstelletje of in de luxe keuken van je vakantieappartement!

Zo voorkom je verspilling van voedsel en heb je meteen een super vegan recept erbij. En het mooie is dat je het overal op kunt eten! Neem het in een bakje mee naar het strand en geniet

daar van je zelfgemaakte maaltje. Dit gerecht is extra lekker met een stuk Juttersbrood van bakkerij Donders. De ondergaande zon maakt het plaatje compleet!

De bereiding is kinderlijk eenvoudig: gewoon alle groenten in stukjes snijden, even aanzetten, geheel laten pruttelen en klaar is je vegan ratatouille. Enne....wees vooral niet te zuinig met de heerlijke smaakmaker basilicum.

Ingrediënten

Voor 4 porties vegan ratatouille:
3 tenen knoflook
2 tl gedroogde tijm of 6 takjes verse tijm
1 rode uien
1 aubergine
2 courgettes
2 paprika's
6 tomaten
2 el olijfolie
1 el Balsamicoazijn
1 bosje basilicum
zout en peper
Juttersbrood

Bereidingswijze

1. Snij de knoflook fijn en de ui, aubergine, courgette, paprika en tomaat in grove stukken.
2. Verhit olijfolie in een grote pan en bak de ui, courgette en paprika op hoog vuur halfgaar. Roer de knoflook en tijmblaadjes erdoor en bak deze, onder constant roeren, kort mee. Voeg vervolgens de tomatenblokjes toe en bak tot alle groenten gaar zijn. Schenk daarna de Balsamicoazijn in de pan en laat circa 2 minuten meekoken.
3. Roer voor het serveren de basilicumblaadjes door de ratatouille en breng op smaak met zout en peper.
4. Serveer jouw ratatouille met geroosterd Juttersbrood en lekker iete maar!

JAARBOEK 2020

Schiermonnikoog mag dan de kleinste gemeente van het land zijn, dynamisch is het zeker.

Nieuwsgierig naar het leven op het eiland? Kijk dan eens in de jaarboeken. Deze worden sinds 2004 ieder jaar uitgebracht door de cultuurhistorische vereniging. D.m.v. korte hoofdstukken en veel fotomateriaal wordt het wel en wee van het dorp vastgelegd.

Het Jaarboek 2020 is in april, geheel passend bij het autoluwe karakter van het eiland, gepresenteerd met paard en wagen. Het Jaarboek is verkrijgbaar bij 't Heer en Feer, Informatiecentrum Het Baken en bij boekhandel Kolstein.

Bos Marine Service

Uw watertaxi tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog

Tarieven:
Tussen 07:00 en 21:00 € 25,- per passagier.
 Per tocht worden minimaal 7 passagiers (€ 175,-) in rekening gebracht.
Tussen 21:00 en 07:00 € 25,- per passagier.
 Per tocht worden minimaal 9 passagiers (€ 225,-) in rekening gebracht.

Meer informatie en boeken via:
www.bms-bv.com | 0519 - 34 94 22

LEKKER LEZEN OP SCHIER-MONNIKOOG

Boeken, e-books, tijdschriften en dvd's.
De bieb heeft het!

Gratis voor kinderen en jeugd tot 18 jaar en boetevrij voor iedereen

Elders lid van de bieb?
Uw pas is ook hier geldig!

Bibliotheek Schiermonnikoog
Torenstreek 18a

Wi Fi

En tijdens schoolvakanties Noord en Midden

maandag	15.00 - 18.00
dinsdag	15.00 - 18.00
woensdag	15.00 - 18.00
donderdag	15.00 - 18.00
vrijdag	15.00 - 18.00
zaterdag	10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl

WhatsApp 06 - 15 12 72 02

088 - 165 61 23

de Bibliotheek
Noord Fryslân

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding

maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

Waarom terug naar huis...
...als je ook kan blijven?

Vind jouw baan op Schiermonnikoog!

Vacature Op Schier

Vacature op Schier brengt jou in contact met eilander bedrijven.
Ben jij op zoek naar een vaste baan, vakantiebaan, stage of iets voor erbij?

Kijk op www.vacatureopschier.nl voor het actuele aanbod en wie weet kan jij straks elke dag van het eiland genieten!

KNRM krijgt nieuwe schipper

Boudewijn Stal staat na 22 jaar als vrijwilliger verbonden te zijn geweest aan de KNRM op Schiermonnikoog, sinds kort als beroeps-kraft aan het roer van de Koning Willem 1 en heeft daarmee de leiding over het hele station. Toen de vacature van schipper uiteindelijk vrijkwam aarzelde Boudewijn eigenlijk geen moment. Hij volgt hiermee Gert Jan Klontje en Leroy van der Zaag (interim schipper) op.

Om zich volledig te kunnen richten op deze nieuwe baan heeft hij zijn eigen schoonmaakbedrijf Schierglas verkocht aan Rink de Haan (red.: lees zijn verhaal in de volgende HERFST editie). Hiermee sluit hij een bijzonder tijdperk van 19 jaar af. Dat in al die jaren er een positieve kruisbestuiving heeft plaats gevonden is wel duidelijk. “In mijn taakomschrijving staat dat ik als schipper verantwoordelijk ben voor de bemanning en het materieel. De boten dienen te kunnen blijven varen onder alle omstandigheden. De supermooie opleidingen en trainingen die ik via de KNRM heb gevolgd en mijn ervaring

als ondernemer waarin ik met leiderschap en HR te maken had, hebben elkaar op een natuurlijke manier versterkt. Deze competenties zet ik graag in bij mijn nieuwe rol als schipper. Ons station wordt bemand door vrijwilligers en ik zie het als mijn primaire taak om de vrijwilligers te ondersteunen.”

“Waar er 22 jaar geleden nog een wachtlijst was van vrijwilligers moeten we nu meer actief op zoek om te werven. We hebben elke maandagavond een oefening waar alle denkbare oefeningen aan bod komen. Denk aan navigeren, knopen beleggen, slepen, onderhoud boten, man over boord, oefenen met helikopter, kitters en andere watersporters. Na afloop van iedere oefening en reddingsactie is er altijd tijd om stoom af te blazen, te evalueren en ja, soms ook even flink een potje zuchten bij een potje bier en een frikadel. De redders van KNRM staan 24 uur per dag, 365 dagen per jaar klaar om onder alle weersomstandigheden mensen en dieren te helpen en te redden op zee. Ik voel me vereerd dat ik op Schiermonnikoog dit team mag gaan leiden.”

3-5 SEPTEMBER

YOGAFESTIVAL 2021

Kom genieten tijdens het intieme Yoga festival in de prachtige natuursetting van Schiermonnikoog! 100 % Natuurbeleving. Je volgt yogalessen en workshops in de duinen, op het strand, de dijk en bij het wad.

Daarnaast zijn er ook natuurexcursies, meditatie aan zee, massage, lekker eten en fijne muziek. Voor de kinderen is er een speciaal kinderveld ingericht met leuke creatieve activiteiten. In samenwerking met Natuurmonumenten zijn er prachtige plekjes gekozen voor een heerlijke yoga beleving. “Het Yoga Festival Schiermonnikoog is een versterking van het toeristische

aanbod van het eiland.” Deze woorden sprak voorzitter van de VVV Marianne van Hall bij de opening van de vorige editie in 2019. Volgens Van Hall past Yoga goed bij de kernwaarden van het eiland: ruimte, rust, ontspanning en beleving van de vrije natuur. Het aanbod van het festival voor beginners en voor meer ervaren beoefenaars bewijst dat alle vooroordelen over yoga zijn verouderd. “Het is laagdrempelig en iedereen kan er plezier uithalen, want wat je doet is goed”, zei van Hall, die spreekt uit eigen ervaring.

Voor tickets en informatie:
www.yogafestivalschiermonnikoog.nl

Schier Academy

Een innovatieve horecaopleiding op het eiland

Onder het motto ‘wie niet wil vergrijzen, moet verjongen’ is Chris Wiersema al enige tijd bezig om Schiermonnikoog onder de aandacht te brengen bij jongeren. Zo heb je in de vorige editie van deze krant kunnen lezen hoe hij, samen met Coen Bouman, een vacature website voor Schiermonnikoog is gestart.

Hier wordt inmiddels dankbaar gebruik van gemaakt door zowel de vraag- als ook de aanbodkant. Chris zag enige tijd geleden op de infoschermen aan boord van Wagenborg dat er op Ameland een Academy is waar studenten kunnen leren, wonen en werken. Ambitieuze leerlingen krijgen hier een Mbo-niveau 2 én/of 3 opleiding in de richting van kok, gastvrouw of gastheer en kunnen praktijkervaring opdoen bij één van de vele horecabedrijven op het eiland. De leerlingen kunnen de opleiding in een versneld traject volgen. Een 2-jarige opleiding duurt zo 1 jaar en een 3-jarige maar 2 jaar. Chris was getriggerd door deze boodschap en heeft vanuit zijn stichting Trochsatter een haalbaarheidsonderzoek voor een Schier Academy gedaan.

Resultaat is dat er zeker voldoende draagvlak voor is bij ondernemers. In het Noorderpoort College heeft Chris een partner gevonden die de Mbo-opleiding gaat verzorgen. Ook de gemeente reageerde enthousiast en zo gaat de Schier Academy in september dan ook (klein) beginnen met een innovatieve horecaopleiding op het eiland die door zijn opzet onderscheidend is van vergelijkbare opleidingen in het land. Het unieke karakter van de Wadden en Schiermonnikoog specifiek, krijgt op deze manier een zichtbare plek in het

onderwijs. Geen enkel concurrerend initiatief kan namelijk het eilandleven als ingrediënt in zijn opleiding verwerken!

Het betreft hier een BBL-opleiding, dus werken met salaris en leren bij een erkende Mbo-opleiding maar dan op Schiermonnikoog. Vanaf september 2021 gaat de opleiding beginnen. De leerlingen volgen hun theorielessen in de Inspecteur Boelensschool en voor een deel digitaal. De praktijklessen kunnen ze bij diverse participerende horecaondernemers volgen. Schiermonnikoog heeft daarnaast ook voldoende mogelijkheden om de leerlingen te laten verdiepen in verschillende disciplines. Zo wordt er gedacht aan een wijncursus, lessen bij de boer en de pluktuin, vis fileren, kokkels rapen, ijs maken en bijvoorbeeld een keer mee met de jacht. Je moet dan ook over een gezonde motivatie en ambitie beschikken. Je wordt uiteraard goed begeleid tijdens dit intensieve jaar.

Nieuwsgierig geworden?
Kijk op www.schieracademy.nl

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs:
*“Het herinnert mij
aan Schiermonnikoog!”*

Arjen – Rotterdam:
*“Genieten van uw
planten op ons
dakterras!”*

Henno's zomer tips . . .

Zadenmengsels

Stokrozen

Schierzeep

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – CENTRUM DORP
info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

**10% korting op een
bootdoosje met 6 planten**

Geldig t/m 30-09-'21
en voor alle planten / kruiden

Hotel van der Werff ANNO 1726

Eerste en oudste hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203 hotelvanderwerff.nl

De Ware Jakob

Gezellig uit eten op Schiermonnikoog.
Laat u verrassen door onze
gevarieerde keuken.

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand

**drink & eethuis
de Berkenplas**

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

eten, drinken
& genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

HOTEL & BRASSERIE

Brakzand

Elke dag geopend voor
ontbijt, lunch en diner.
Wees welkom en
beleef de Brakzand.

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
www.brakzand.nl

17 & 18 JULI +FOTO

Songwriters op Schiermonnikoog

De achtste editie plaats van het SchierSong Festival wordt vanaf Schiermonnikoog gestreamd op YouTube en Facebook. Als de regelgeving het toelaat is publiek van harte welkom om de artiesten ook als vanouds live te zien op camping Seedune en bij Paviljoen Paal 3.

Hou daarom het SchierSong Festival op Facebook in de gaten!

21 JULI

Blues aan de Plas

Dit jaar de 10e editie van Blues aan de Plas. Op een mooie zomeravond met volle teugen genieten van het brede repertoire bluesmuziek door de formatie RoLex & Friends.

Wist je dat...

De kleine heremietkreeft ook wel het bokstertje genoemd wordt omdat hij zo vaak met soortgenoten vecht?

24 JULI

Jellyfish on Air met Roel van Velzen en Bertolf Lentink

De Beatles liedjes die Bertolf Lentink en Roel van Velzen samen zongen tijdens de live stream van de Jellyfish wintereditie vielen in de smaak. Toen konden ze fysiek niet optreden op Schiermonnikoog maar ze nemen revanche bij de Berkenplas met een eerbetoon aan de harmonieën van Lennon & McCartney! Op deze mooie zomeravond zullen nog meer bekende Jellyfish artiesten aanschuiven uit verschillende genres. Jellyfish is een concept dat in 2013 zijn oorsprong vond op Schiermonnikoog.

Artiesten uit allerlei genres, van alle leeftijden en van jong talent tot nationaal, maar soms ook internationaal, bekende namen komen samen op één podium om samen te werken aan één concert. Het publiek is getuige van deze uitzonderlijke muzikale samenkomst en de geweldige energie die deze formule met zich meebrengt. Samen met het publiek ontstaat er een intieme, bruisende belevenis die iedereen nog lang bij zal blijven!

Tickets: www.jellyfishfestivals.com

1 AUGUSTUS

Muziek aan de Plas

Dit jaar wordt alweer de 20e Muziek aan de Plas gehouden. Circa vijf verschillende acts laten zich in muzikaal opzicht van hun beste kant horen. In de acts presenteren zich zowel beginnende muzikanten als doorgewinterde artiesten. Het festival is eigenlijk een soort stageplaats voor opkomende talenten

met hun begeleiders en trekt elk jaar veel mensen naar de Berkenplas. Het publiek geniet van de uiteenlopende muziekgenres, van gospel tot rock. Zomerse klanken in een minstens zo zomerse setting maken van Muziek aan de Plas een jaarlijks terugkerend feestje waar je geweest wilt zijn.

5-9 AUGUSTUS

20e Afrikaanse Muziek & Dansweekend

Wegens coronamaatregelen is er dit jaar een zeer verkleinde en tevens laatste editie van het altijd zo succesvolle Afrikaanse Muziek & Dansweekend. Het wordt net zoals als jullie gewend zijn maar als je je eigen verblijf en eten regelt kunnen we toch een mooi programma aanbieden. Op boerderij De Kooiplaats geven we lessen Pilates op het grasveld (alleen bij mooi weer). Balafoon en djembé/doundoun lessen vinden plaats in de loods achter de koeien en de

Afrikaanse danslessen vinden plaats op het tentenveldje (alleen bij mooi weer). Kora (op aanvraag en eigen kora mee) in ons huisje. We dagen je uit op jouw niveau! De lessen worden gegeven door Moussé Dramé: Djembé, Doundoun en eventueel Kora. Paul Nas: Balafoon. Turid Dramé: Pilates en West-Afrikaanse dans. Goed om te weten is dat je wel je eigen djembé mee moet nemen. Een balafoon is te huur en Afrikaanse dans doe je op blote voeten. Voor Pilates geldt: breng een matje mee. Meer weten? Bel Turid op +31 6 270 173 86.

4 SEPTEMBER

Woodstock Schier

Iedereen kent wel de moeder aller festivals: Woodstock. In 1969 trokken 400.000 mensen naar de plaats Bethel naar iets wat het meest iconische en meest legendarische festival ooit zou worden.

Artiesten als Jimi Hendrix, CCR, Blood Sweat & Tears, the Who, Joe Cocker en ga zo nog maar even door; allemaal hebben ze er opgetreden. Stichting the Challenge geeft jou de kans om dit festival te herleven, en wel op een unieke locatie.

Op het strand bij de Berkenplas gaat het gebeuren. Op het festival komen diverse acts de muziek van Woodstock ten gehore brengen. Een eerdere editie van dit festival trok 2.000 bezoekers en werd door veel bezoekers beschreven als 'magisch'. Er hing een heerlijke sfeer die zich niet in woorden liet vangen.

Tickets: www.woodstockschier.nl

Boaz en Nikki

In de aanloop naar het concert van Roel van Velzen en Bertolf Lentink treden (onder voorbehoud) diverse artiesten op bij Strandpaviljoen Paal 3. Voor data en tijden hou deze zomer 'Jellyfish on Air' op Facebook en Instagram in de gaten.

Uiteraard worden de dan geldende corona-maatregelen in acht genomen. Hou daarom de online agenda van de VVV in de gaten.

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Stal Florida
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl
www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

De notaris voor
Noord Oost Friesland

Parnassia

events
& meer

Welkom op Schiermonnikoog,
welkom bij Parnassia!

Hét evenementenbureau voor alles wat
georganiseerd kan worden op één van
de mooiste plekjes van Nederland.

Meer weten? Kijk op onze website
en volg ons op social media!

parnassia-events.nl
Christy Hagen-Bakker
+31 6 482 504 18
info@parnassia-events.nl

Foto: Degrotedag.net

Waddenvereniging

Een beetje
verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk
nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer
dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

EXCURSIES

Wadlooptocht Banck
Dit wadloopavontuur begint op de dijk nabij de jachthaven. Bij de overgang van dijk naar duinen gaan we via de natuurlijke kwelders het wad op. Al gauw komen we bij de eerste prielen en een mossel- en oesterbank. Een stukje slik mag natuurlijk niet ontbreken. Hier kunnen we gaan zwerven over het wad naar de vaargeul van de jachthaven. Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Al naar de weersomstandigheden kunnen we diep of ondiep door het water gaan om een geul over te steken. En even zwemmen in de vaargeul behoort ook tot de mogelijkheden.

Wadlooptocht Sprutel
Een wadloopavontuur dat begint bij het huisje op de dijk van de veerдам. Vanaf hier lopen we in oostelijke richting en gaan via de natuurlijke kwelders het wad op. Al zwerfend via geultjes en mossel- en oesterbanken komen we bij een diepe geul terecht. Op een door-

waadbare plek steken we deze over. Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Via een mooi gedeelte van het wad richting wantij keren we uiteindelijk om en komen na een tocht van ± 4 uur weer terug op de dijk waar ons avontuur begon. Een unieke beleving vanaf het eiland.

Wadlopen vanaf de Brakzand
Vanaf Schiermonnikoog ga je eerst met de veerboot naar Lauwersoog. Daar loop je naar de Visserijhaven vanwaar het schip de Boschwad je naar de Brakzand brengt, een zandplaat midden op het wad. Pas daar begint de wadlooptocht naar Schiermonnikoog onder begeleiding van gidsen van Wadloopcentrum Pieterburen. Een avontuur van ongeveer 3 uur over het wad en door het water van de slenken. Een onvergetelijke belevenis!

Strandtocht
We verzamelen bij de fietsenstalling naast de kruising van het Westerdunnenpad met het einde van het Westerburenpad. Samen met een medewerker van Waddenschipper.com ga je via de duinovergang in zuidwestelijke richting. Via een jong duingebied en grote zandvlaktes lopen jullie naar het meest westelijke puntje van Schiermonnikoog. Daar stap je aan boord van het schip van Waddenschipper. Wat volgt is een rondvaart over Werelderfgoed Waddenzee, waarbij we ook een zeehondenbank passeren. We zorgen dat er tijd genoeg is om een paar mooie plaatjes van deze grote zeezoogdieren te schieten. Aan het einde van de rondvaart wordt het schip afgemeerd bij de veerдам, en word je per bus of taxi teruggebracht naar het dorp (of eventueel tot vlakbij de eerdergenoemde fietsenstalling).

Zeilen onder Schier
Je kan met ons een onvergetelijke zeiltocht maken op een authentieke klipper uit 1889. Meezeilen is geschikt voor zowel kinderen als volwassenen. Voor alle leeftijden (vanaf 2 jaar) hebben we geschikte zwemvesten aan boord. Zeilervaring is niet nodig. Al zeilend Schiermonnikoog vanaf het water bekijken! Je mag meehelpen met het zeilen, maar ook lekker op het dek genieten. We hebben deze zomer ook de SunSet Sail, Zeil! en de Vallende Sterren Tocht.

Varen en sleepnetvissen
Met de voormalige viskotter de ZK9 Antonia maakt Eppo Lukkien vaartochten over het Lauwersmeer en het Werelderfgoed Waddenzee. Als geboren Zoutkamper is Eppo Lukkien jarenlang visser geweest op het Lauwersmeer, de Waddenzee en de Noordzee. Nu vaart hij met passagiers op zijn ZK9 Antonia. Iedere reis is een nieuw avontuur met garnalen, schol, schaar, krabben en zeehonden op de plaat. Eppo: “We zien hoe met een sleepnet achter het schip gevestigd wordt op garnalen en ander leven op de bodem van de Waddenzee. In een leefbak kan men de vangst bekijken. Daarna wordt alles weer levend overboord gezet.”

Zeehondentocht met De Vriendschap
We vertrekken vanaf veersteiger Schiermonnikoog en varen over Werelderfgoed Waddenzee. Aan boord vertellen wij over het prachtige gebied en nemen je mee naar een zeehondenbank. Hier gaan we rustig drijvend deze grote zoogdieren observeren en daarvan genieten. Vervolgens varen we door naar Engelmanplaat waar we een plaatlanding gaan maken zodat je met eigen benen op de zeebodem kunt lopen. Daarnaast brengen we ook even een bezoekje aan het beroemde hoge vogelwachtershuisje. Na afloop kom je weer aan boord van De Vriendschap en varen wij terug naar Schiermonnikoog.

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

Familiaire bed & breakfast in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van eigen sanitair. Ontbijt, bed- en badlinnen zijn inclusief. Voor diner mogelijkheden kijkt u op onze website.

Familie Weldring
Middenstreek 32
9166 LN Schiermonnikoog
Tel: 0519-531196
info@westerburen.nl
westerburen.nl

installatiebedrijf

VLASMA

Ruim 40 jaar ervaring in: Installatietechniek,
duurzame techniek, dak- en zinkwerk,
service en onderhoud.

www.vlasma.nl

Melle Grietjespad 15 - Schiermonnikoog - Tel. 0519- 531 345

SLIJTERIJ TULNER
SINDS 1904

Proef het Lytje
Pôle gevoel!

Bestel en proef Lytje Pôle, Kallemooitje en
Kobbeslokje bij de eilander horeca!
Verkrijgbaar bij Vrouwe Jakoba en online op
www.slijterijtulner.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TOX
BAR eten
drinken
dansen

Elke dag een
feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519- 53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

SCHELPEMUSEUM PAAL

14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knld.nl

In principe elke dag open van **14.00 tot 17.00 uur en van 20.00 tot 22.00 uur** (zie bord bij museum). Toegang € 2 p.p;
tot 12 jaar € 1 p.p.

**I.V.M.CORONA ALLEEN OP TELEFONISCHE
AFSPRAAK**

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
Lifestyle
Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de 'schaakmat' te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Jeugdredeactie

Leerlingen van basisschool Yn de Mande op Schiermonnikoog hebben deze editie voor het eerst meegewerkt aan de Kinderpagina. Een fotoredeactie is op stap geweest en de tekstredactie heeft verslag gedaan van hun eerste bezoek aan Het Baken. Op de foto kun je de redactieleden zien.

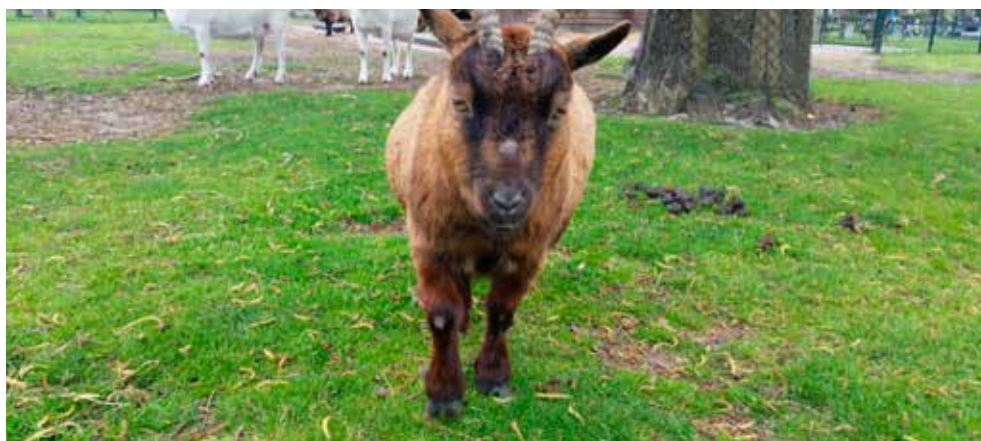
Achter: Dylano Veenje, Jeffrey Kremer, Jesse Overdijk, Rinske van der Bijl, Yinthe van der Heide. Voor: Wietse Bentum, Maurits Hagen, Carlijn Hagen, Lieke AB.

Op avontuur met Lytje Willem

Denk jij een lekker rustige tijd op Schiermonnikoog te beleven? Lytje Willem denkt dat héééél anders over! Hij neemt je tijdens alle schoolvakanties graag mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen.

Wat denk je van vloten bouwen, koekjes bakken, een vreselijk spannende spooktocht, stoere natuurknutsels, weerwolven en een flinke pot voetbal? Voor de kleintjes hebben we een geweldige poppenkast, piratenfestijn, levend ganzenbord en speurnesjes. Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en oergezellige spelletjes-middag. Pffff... en dat is nog lang niet alles! Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het samen met Lytje Willem beleven.

Dier- en Speelweide Witte Winde

Vaste bewoners van de kinderboerderij zijn de twee ezels Ed (+35) en Freya, de twee KuneKune varkens Rosie en Akka, een leuke variatie schapen en geiten en natuurlijk de 4 hertjes. Tijdens de openingstijden kun je konijnen en cavia's bewonderen of Oscar de schildpad volgen als hij probeert zijn water-yoga te doen. Verder zijn er nog kippen, een koppel eenden en een grote

volière waar verschillende vogels hun plekje hebben gevonden. Sponsor de kinderboerderij door een leuk cadeautje te kopen, gemaakt door vrijwilligers. De kinderboerderij en dierenweide zijn dagelijks geopend van 15:30u tot 16:30u. Het speelterrein gaat noooooit dicht! Ook hier geldt dat de maatregelen opgesteld door het RIVM in acht genomen worden.

Het Baken

Het Baken is een informatiecentrum aan de Reeweg 9 waar je informatie kan krijgen over wat je allemaal kunt doen op het eiland. Het is voor jong en oud. Het Baken is leuk om een keer te bezoeken. Zo is er voor kinderen een mooie tentoonstelling om te bekijken, zijn er twee leuke spellen om te spelen, zijn er filmpjes om te zien en er komt een groot aquarium met mooie en kleurrijke vissen. Voor volwassenen is er ook een

mooie tentoonstelling om te bekijken, kan je heel veel informatie krijgen en is er een grote shop met leuke spulletjes. Er was eerst een apart bezoekerscentrum dat al bestond sinds 1976, maar omdat de VVV en het bezoekerscentrum samen gingen werken, vonden ze het makkelijker om samen één gebouw te hebben. Het bezoekerscentrum is overgegaan naar Natuurmonumenten. Samen met de VVV wonen ze vanaf nu in Informatiecentrum Het Baken.

Ga je mee?

Je vindt Lytje Willem in de Kittiwake, aan het begin van de Badweg. Via www.lytjewillem.nl kun je lezen op welke avonturen Lytje Willem gaat. Bij de VVV hangt ook het volledige activiteitenprogramma.

Pssst!

Je bent zeker wel heel benieuwd wie die Lytje Willem is? Vroeger woonde deze kleine man (Lytje is eilanders voor klein) op Schiermonnikoog en hij beleefde daar de meest bijzondere avonturen.

Vraag maar eens aan één van de eilanders die je in het dorp tegenkomt.

Tegenwoordig is Lytje Willem de naam van hét recreatieteam van het eiland, dat speciaal voor jou de tofste activiteiten organiseert.

Nieuwe bieb!

Ben jij al in de nieuwe bieb geweest? Kinderen tot 8 jaar kunnen nu beneden hun boekjes uitzoeken en wanneer je 8 jaar of ouder bent kun je boven heerlijk in een zitzak ploffen met je favoriete (strip-) boek of tijdschrift. Er staan ook computers en leestafels en natuurlijk kun je naast boeken ook nog steeds dvd's lenen. En dat allemaal gratis! Wel even je ouders meenemen om lid te kunnen worden.

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er kluderen met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij het VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Oppas nodig?
Meld je aan bij Oppas op Schiermonnikoog en plaats je oproep!

KOLSTEIN

lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

www.kolstein.nl

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

ik ga op vakantie en ik neem mee:

bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed etc...

LINNENVERHUUR

schiermonnikoog

Kea Heeren

Langestreek om de Noord 34 • Schiermonnikoog • linnenverhuurschiermonnikoog.nl • +31 (0)6 52 60 81 05

MET EEN GROEP NAAR SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
0519 53 13 66

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
0519 53 11 26

DE BRANDING
www.debranding.nu
0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

Tennisvereniging de Hinneleup

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennis toss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennis-sende eilanders: tennispark de Hinneleup. Er is een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. www.dehinneleup.nl

Fitness

Wil je tijdens je verblijf werken aan je conditie of je figuur verbeteren? Dan ben je bij Opstisport Health Club Schiermonnikoog op het juiste adres. Je bepaalt zelf wanneer je sport en hoe je traint. De fitnessruimte biedt mogelijkheden tot verschillende cardio- en krachttoestellen waar je zelfstandig kan trainen.

Meer informatie vind je op www.optisport.nl/dunatter

Zwembad

Kom tijdens je verblijf op Schiermonnikoog genieten van Openluchtzwembad de Dúnatter. Lekker baantjes zwemmen in het wedstrijdbad, spetteren en spelen in het recreatiebad inclusief familie-glijbaan. Voor de kleintjes is er een peuterbad. In de zomervakantie zijn er meerdere malen per week activiteiten voor jong én oud.

Wil je even uitrusten op je handdoek, dan kan je terecht op de ligweide. Toch nog energie over? Kom dan schommelen of jumpen op onze air trampoline. Zin in wat lekkers? Er is horeca met terras waar je kunt genieten van een lekker hapje en/of drankje!

Bekijk onze activiteiten én openingstijden op www.optisport.nl/dunatter

Workshop buitenfotografie

Schiermonnikoog is een paradijs voor wie houdt van fotograferen in de natuur. Ga mee met Folkert Abma voor een drie uur durende fotoworkshop. Waar laat het eiland zich van haar mooiste kanten zien? Welke planten zijn in dit jaargetijde fotogeniek? En welke bijzondere dieren kan je hier fotograferen? Als je meer wilt weten over het instellen van diafragma, sluitertijd, ISO-waarde of compositie heeft Folkert tips voor je. Neem naast je favoriete camera ook je fiets en wandelschoenen mee want zo komen we op de mooiste plekjes.

Meer weten of reserveren? Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvdemonnik.nl.

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit?

Dan is een wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie: www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl of bel 06-41918702

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas aan de Prins Bernhardweg een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Op en rond de plas vind je onder andere een trekpuntje naar het eilandje, een waterpomp, hangmatten en een houten xylofoon. Lijkt het je leuk om kano te varen? Bij de kanokiosk kan dat! Natuurlijk kun je ook heerlijk op het terras van Drink & Eethuis de Berkenplas even bijkomen van een lange wandeling.

DINSDAG 20 JULI & 3 AUGUSTUS

TamtamTent - Deel je verhaal!

Sinds mensenheugenis worden verhalen gedeeld. Van generatie tot generatie, van mond tot mond. En deze zomer op Camping Seedune van tent tot tent. Tijdens TamtamTent komen we met maximaal 10 luisteraars op anderhalve meter aanschuiven bij je tent om naar je verhaal te luisteren. Daarna lopen we naar de volgende (tamtam)tent met verteller. Lees je bijvoorbeeld een mooi boek waarover je boeiend kan vertellen? Wil je je luisteraars kennis laten maken met een bijzonder onderwerp? Of schrijf je zelf korte verhalen of gedichten? Deel je verhaal bij TamtamTent. Geef je op als verhalenverteller of meld je aan als luisteraar via 06-28619319.

Schiermonnikoger Bingo

‘Spot een fazant, zwem in de Noordzee of maak een selfie met een meeuw.’ Dit zijn een paar van de maar liefst 72 opdrachten die op de Schiermonnikoger Bingokaarten staan. Deze Bingo is geheel coronaproof en voor jong en oud. Ga samen met je gezin, familie of vrienden op pad en lever je volle bingokaart in bij Informatiecentrum Het Baken. Je ontvangt dan een prijsje. Er zijn vier verschillende bingokaarten. Op elke kaart zijn er twee vakjes beschikbaar gesteld voor de horeca, voor een korting of een deel van de bestelling gratis. Heb je de hele set bingo? Dan krijg je een extra prijs! De kaarten zijn los en per set verkrijgbaar in Informatiecentrum Het Baken.

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
 uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
 Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
 veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
 Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
 medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
 op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
 Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
 (€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
 (vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
 REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG
 Tel. 0519 531256
 E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar **Schiermonnikoog.com**
 accommodatie verhuur

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
 appartementen en groepsaccommodaties
 (met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
 Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW SchierGeluk 10 persoons VAKANTIEVILLA

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

Uniek gelegen op een duin
 aan de rand van het dorp.
 SchierGeluk is een modern
 en sfeervol huis, geschikt voor
 max.10 pers. Het grote huis
 heeft 3 verdiepingen, een grote
 woonkeuken, 3 badkamers en
 een grote woonkamer met een
 prachtig uitzicht.

**Zomers perfect,
 's winters ideaal**
 Wilt u met uw (klein-)
 kinderen, familie of
 vrienden genieten op het
 prachtige Schiermonnikoog,
 dan zal SchierGeluk uw
 verwachtingen overtreffen.
 Het huis ligt vrij, met een
 grote omheinde tuin rondom.
 Er zijn meerdere terrassen
 en een heerlijke overdekte
 loungehoek.

VAKANTIEVILLA
 SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

WINKELN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Donders

Middenstreek 12, tel. +31 (0)519-531265
www.bakkerijdonders.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56 , tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel ’T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel ‘t Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

VVV Schiermonnikoog Shop

Reeweg 5, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Lytje Kleur aan Zee

Reeweg 8
www.kleuraanzee.nl

Wijnwinkel Moody’s

Middenstreek 29, tel +31(0)6-12336067
www.de4dames.nl

MadeByMaud

Langestreek 17b, tel. +31 6-85012304
www.madebymaud-schiermonnikoog.nl

November Wandelmaand

Hartje zomer en wij zijn alweer bezig met de voorbereidingen van de November Wandelmaand. Boek nu alvast je accommodatie. Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl

FIETS- EN WANDELROUTES

Plattegronden

De VVV verkoopt overzichtelijke plattegrond voorzien van alle fiets- en wandelpaden. Zo kun je je eigen route samenstellen. Neem een goed gevulde picknickmand mee of stop onderweg voor een kop koffie met appeltaart of een lekkere lunch. De tijd en het eiland zijn aan jou.

Eilander Taalroute

Het tijdschrift Onze Taal heeft Schiermonnikoog uitgeroepen tot interessantste plaats voor taal- liefhebbers die een dagje op stap willen. De Taalroute wordt genoemd als belangrijke taaltoeristische attractie om kennis te nemen van de Schiermonnikoger taal. Daarnaast worden de haiku’s bij de Kobbe- duinen vermeld. De stenen van de Taalroute, met gedichten in de Eilander taal, liggen er sinds 2010. Momenteel wordt een aantal stenen gerenoveerd. De route loodst je door het karakteristieke dorp en de boei- ende eilander natuur. Deze route van Cultuurhistorische Vereniging ‘t Heer en Feer is verkrijgbaar in het Nederlands, Engels en Duits bij het VVV en het Bezoekerscentrum.

Op zoek naar de Lytje minsken

Verspreid over het hele eiland kom je op de gekste plekjes nieuwe mini- mensjes tegen; onze Lytje Minsken. Ze staan meestal verdekt opgesteld en je moet dan ook echt heel goed kijken, want ze zijn niet veel groter dan het topje van je pink! Hebben jullie ze al gespot? Doe mee met de enorme speurtocht naar deze nieu- we piepkleine bewoners van Schier- monnikoog. Op maar liefst 52 plek- ken op Schiermonnikoog staan de kleine Lytje Minsken. Zoek bijvoor- beeld bij veerboot, bushalte, bakker. Bij De Monnik op het Willemshof, het politiebureau, de vogelkijkhut en op de tuin naast de Branding. Daar zijn ze druk aan het onkruid wieden! Wil jij een overzicht mét hints van alle 52 plekken? De route is verkrijg- baar bij Informatiecentrum Het Baken. Leuk om in je eentje, met het hele gezin of met vrienden te doen. Geschikt voor kinderen én volwas-

Sportieve Wandeling

Heerlijk uitwaaien om de Oost. Wandelen is de uitgelezen manier om te genieten van de pure, ruige en weidse schoonheid van Nationaal Park Schiermonnikoog. Het is één van de weinige gebieden van Ne- derland waar de natuur grotendeels het gehele landschap vormt. Je kunt kiezen uit een tocht van 10, 15 of 20 km. Deze wandeling is af te halen aan de balie van Informatiecentrum Het Baken.

Rondje Schiermonnikoog

Vanaf het VVV-kantoor start een leuke fietstocht over de verharde fietspaden rondom het eiland. Geniet van de mooie uitkijkpunten onderweg en de wisselende land- schappen. Laat je vooruit blazen door de wind of trap stevig door wanneer het even ‘tegen’ zit.

senen! Dit project van de VVV is geïnspireerd op de miniaturepeople in Leeuwarden van Michel Tilma. De opbrengst wordt gebruikt voor het verzorgen van de Lytje Minsken en... wie weet krijgen we nog meer van deze nieuwe kleine inwoners erbij!

Bunkerroute

De Tweede Wereldoorlog heeft de nodige sporen achtergelaten op Schiermonnikoog. Soms zichtbaar en duidelijk, soms verscholen achter een bijzonder verhaal. Van grote bunkers van de Atlantikwall tot schuttersputjes en bommenkraters die herinneren aan zware gevech- ten. Oude onderduikplekken en monumenten voor neergestorte vliegtuigen herinneren ook aan die tijd. Het Bunkermuseum Schlei heeft in samenwerking met de VVV een fiets- en wandelroute gereali- seerd langs verschillende van dit soort plekken. Tijdens de route krijg je een indruk wat er tijdens de oorlogsjaren stond, wat het verhaal uit de overlevering is en wat er nu nog van te zien is. Het is een route gebaseerd op verhalen van eilanders, gebaseerd op docu- menten en rapporten die bewaard zijn gebleven en te zien zijn in het Bunkermuseum. Het boekje met de route is te verkrijgen in Infor- matiecentrum Het Baken en in het Bunkermuseum Schlei.

Alle bezienswaardigheden in kaart

Wanneer je aan de balie bij Infor- matiecentrum Het Baken vraagt naar het rode boekje, krijg je niet de citaten van Mao Zedong, maar een fantastisch en kleurrijk boekje dat onmisbaar is om te het eiland te verkennen. In 4 talen word je bij de hand genomen langs alle be- zienswaardigheden van Schiermon- nikoog. Voorin vind je een handige uitklapbare plattegrond van Schier- monnikoog. Het eilander rode boek- je, geschreven door eilander gids Arend Maris in samenwerking met de VVV, schenkt volop aandacht voor de flora, fauna en historie van Schiermonnikoog.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

SPAR BRUNEKREEF Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl
Tel: 0519-531254
Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. SPAR

Schiermonnikogervishandel

Voor onder andere diverse verse- en gebakken vis, plates, schalen en uiteraard de Hollandse nieuwe!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531743 | vishandel.schier@knid.nl

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen
Telefoon 0519-531456 • info@dorpshuisschiermonnikoog.nl • www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Tickets

U kunt voorafgaand aan uw reis online een e-ticket kopen, zie www.wpd.nl. Ook kunt u bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor uw bootkaartje. Wanneer u reist met Wagenborg Passagiersdiensten koopt u altijd een retour. Denk erom dat u voor uw (eventuele) fiets een aparte ticket koopt.

Groepskorting

Komt u met een gezelschap van 15 personen of meer? Dan ontvangt u een groepskorting van 10% wanneer u minimaal zeven dagen van te voren een groepsreservering maakt via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek). De korting is niet van toepassing op de toeristenbelasting die bij het personenkaartje inbegrepen is.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG					
MA/T/M ZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO- ENFEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG					
MA/T/M ZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO- ENFEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.
Voor actuele informatie kijk op www.wpd.nl

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.
Kantoor Lauwersoog
Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

BMS Watertaxi

Bos Marine Services (BMS) vaart in principe 24 uur per dag, al geldt er wel een duurder tarief tussen 21:00 en 07:00 uur.

Het opstappunt op Lauwersoog is de drijvende steiger naast de overdekte parkeergarage op Lauwersoog. Op Schiermonnikoog stap je op de steiger op de Veerdam aan boord van de BMS Watertaxi.

Info en boekingen:
tel. 0519 - 34 94 22 of via info@bms-bv.com

In verband met Corona is het op dit moment verplicht een mondkapje te dragen tijdens de overtocht. Deze dienen de passagiers zelf mee te nemen.

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om u naar uw vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kunt u speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT	
Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

LET OP: ook op Schiermonnikoog hanteert Arriva de landelijke richtlijnen m.b.t het coronavirus.

Arriva
Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog
tel. 0519-531360
schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Uw vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. u naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vindt u buffetten waar u terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord, en leest u deze informatiekrant of op de televisieschermen wat u allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

U mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat u zelf uw bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hier buiten. Uw handbagage kunt u na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

Transport

Wilt u meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of uw bagage van thuis tot aan uw vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eiland-der transportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851
www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999
www.visserlauwersoog.nl

TAXI OP HET EILAND

Us Eilaun Taxi

www.useilauntaxi.nl
tel. 0519-531010

Taxi Drent

www.taxidrent.nl
tel. 0519-531400

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorp-somroeper van Schiermonnikoog, opperde zo'n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaatsen met daarop de hoogste waterstanden ooit gemeten op Schiermonnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rijdt u via Leeuwarden, dan volgt u de route Dokkum / Lauwersoog. Rijdt u via Groningen, dan gaat u vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per trein

De dichtstbijzijnde spoorwegstations zijn Leeuwarden en Groningen, waarna u verder reist per bus.

Per bus

Lijn 155 vanaf busstation Leeuwarden. Lijn 163 vanaf busstation Groningen.

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vindt u ruime parkeerterreinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wensen kenbaar tijdens het Veerbootcafé! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

er in mei overal op het eiland appelbomen in bloei staan?

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Zeedruif

Kwallen op het strand

Tijdens een strandwandeling kom je ze vrijwel altijd tegen: kwallen. Soms zijn ze net aangespoeld; dan zien ze er nog mooi uit. Maar al gauw stelt zo'n gestrande kwal niet veel meer voor – dan ziet hij eruit als een slijmerige kwab. En als ze nog wat langer op het strand liggen, is alleen nog een uitgedroogd rond vliesje te zien. Levende kwallen die zwemmen in het water, zijn echter prachtig om te zien.

Welke soorten je te zien krijgt, hangt af van het jaargetijde. In de herfst en de winter vind je vooral zeepaddenstoelen, in het voorjaar kom je vaak haarkwallen tegen en in de zomer zijn de oorkwal en de kompaskwal algemeen.

Alle kwallen hebben netelcellen aan hun tentakels. Daarmee kunnen ze kleine diertjes verdoven, zodat ze die rustig kunnen opeten. Van sommige soorten kunnen de gifpijltjes door onze huid dringen. Dat veroorzaakt een branderig gevoel, alsof je door een brandnetel bent geprikt. Niet fijn als je net lekker aan het zwemmen bent. Soorten die steken, zijn de diverse haarkwallen en de kompaskwal.

De meeste kwallen beginnen hun leven niet als kwal, maar als poliep. De vaak onopvallende poliepen groeien op de zeebodem en doen denken aan koraal.

Poliepen snoeren stukjes af, die losraken en daarna vrij door het water kunnen zwemmen. Dat worden de kwallen zoals wij die kennen. Volwassen kwallen maken eicellen en zaadcellen. Na de bevruchting ontstaan larven, die zich naar de bodem laten zakken en daar weer een nieuwe poliep vormen.

Kwallen horen bij de stam van de neteldieren, net als bijvoorbeeld de bekende zeeanemonen. Aan het strand kun je ook kleine druif- of knikkervormige kwalletjes vinden, zonder tentakels. Dit zijn zogeheten ribkwallen. De ribkwallen horen bij een andere stam en ze kunnen niet steken. Een veelvoorkomende soort ribkwal is het zeedruifje.

Kompaskwal

Wist je dat...

Je op SchitterendSchiermonnikoog.nl kunt meepraten over het beheer in het Nationaal Park?

Nationaal Park Schiermonnikoog

Geiten om de duinen open te houden

Drie jaar geleden zette Natuurmonumenten voor het eerst geiten in om de duinen van Schiermonnikoog te begrazen. Het doel van de begrazing is het tegengaan van verbosing van de duinen.

In het voorjaar van 2020 zijn 17 schattige lammetjes in het veld geboren. Inmiddels telt de kudde 29 stoere landgeiten. Bij het lammeren hebben de geiten geen hulp nodig. Moeder geit zondert zich even af op een rustig plekje in de duinen om haar lammetje op de wereld te brengen. Na een paar dagen voegt ze zich weer bij de kudde.

Afgelopen winter graasden de geiten langs de Prins Bernhardweg.

Begin mei was het tijd om de geiten naar een ander gebied te verplaatsen: het Kapenglop. In het Kapenglop is een tijdelijk raster geplaatst voor de dieren. Geiten zijn dol op jonge berken en gras en ze eten zelfs braamstruikjes. Daarmee helpen ze de verruiging van de duinen tegen te gaan.

De Nederlandse landgeiten zijn stamboekgeiten; ze staan geregistreerd in het Nederlands stamboek. Op Schiermonnikoog worden de geiten jaarlijks ingeënt tegen Q-koorts en onderzocht door een dierenarts. De boswachters van Natuurmonumenten houden de geiten goed in de gaten en geven ze soms wat extra geitenbrokken. Met die brokken krijgen de geiten belangrijke mineralen binnen.

Op pad met de route-app van Natuurmonumenten

Laat je verrassen door honderden routes in de natuur en luister naar de wonderlijke verhalen van onze boswachters. Download de route-app van Natuurmonumenten: NatuurRoutes.

De route-app van Natuurmonumenten biedt meer dan 300 wandel-, fiets- en kanoroutes door heel Nederland. Van routes voor de hele familie en voor kinderen tot langeafstandsroutes door prachtige landschappen.

Wandelen door de natuur geeft je een groot vrijheidsgevoel en daar word je gelukkig van. In de route-app van Natuurmonumenten kun je routes downloaden en zelf op pad gaan door de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog. In de zomer is de wandelroute door duin en strand zeker aan te raden.

De route loopt langs bloemrijke duinvalleien en uitgestrekte stranden. Ga je op pad met kinderen? Kies dan voor de familieroute Berkenplas, een korte route door de speelnatuur van OERRR.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Parnassia
In de zomer staan de duinvalleien op Schiermonnikoog vol met opvallende roomwitte bloempjes met prachtig geaderde bloemblaadjes: de parnassia.

Als je ze zo met zijn allen bij elkaar ziet staan zou je het niet zeggen, maar parnassia is een behoorlijk zeldame plant. In vochtige duinvalleien komt hij gelukkig nog wel veel voor. Parnassia bloempjes hebben een ingeniensysteem om kruisbestuiving te bevorderen. De vijf meeldraden in de bloem zijn één voor één gedurende een dag rijp. Pas nadat alle meeldraden aan de beurt zijn geweest en hun stuifmeel hebben verloren, wordt de stamper in het midden van de bloem rijp. Zo zorgt parnassia ervoor dat hij nooit zichzelf kan bevruchten. En als je goed kijkt, kun je van elke parnassia bloem precies bepalen hoeveel dagen hij al bloeit!

Verlengd broedseizoen voor de lepelaar

Voor het lepelaaronderzoek op de Oosterkwelder van Schiermonnikoog gaan de onderzoekers van de RUG en het NIOZ jaarlijks op 15 april de kwelder op om de eerste kleurringen van lepelaars af te lezen. Rond die tijd zitten normaalgesproken de meeste lepelaars al op hun nest en zijn er al enkele eieren gelegd.

Maar dit jaar moesten de onderzoekers na hun eerste bezoek aan de kolonie constateren dat tussen de derde en vierde slenk nog geen enkele lepelaar op een nest zat. Blijkbaar waren tijdens de noordwesterstorm van 5 april alle vroege nesten van lepelaars overstroomd en van de kwelder weggespoeld.

Na de storm is een aantal lepelaars van de Oosterkwelder naar de Westerplas verhuisd om daar langs het water aan de overkant van de vogelkijkhut te broeden. Eind april telden de lepelaaronderzoekers zo’n 70 nesten bij de Westerplas. Dat was veel meer dan vorig jaar halverwege het seizoen; toen telden ze 50 nesten. Door het aflezen van de kleurringen konden de onderzoekers vaststellen dat een aantal lepelaars dit jaar hun broedplek op de kwelder hadden omgeruild voor een plek bij de Westerplas.

Later in mei deden de lepelaars op de kwelder gelukkig een nieuwe broedpoging. Op 12 mei waren er zo’n 40 nesten tussen de derde en de vierde slenk. Bijzonder is dat veel lepelaars het

hogerop hebben gezocht. Er zijn nieuwe broedplekken bijgekomen bovenop duintjes en hoog op de kwelder. Ook zijn er lepelaars die hun nest torenhoog opgebouwd hebben. Al deze nesten zijn bijna een maand later dan normaal. Waar er half mei al grote kuikens te zien waren in de nesten van de lepelaars van de Westerplas, lag er nog geen ei in de nesten van de lepelaars op de kwelder. Om van deze nieuwe broedpoging op de kwelder een succes te maken voor de lepelaars heeft Natuurmonumenten besloten een deel van de Oosterkwelder tot eind augustus af te sluiten voor het publiek. Dit wordt ter plekke aangegeven door tijdelijke bebording. Op deze manier gunnen we de lepelaars nog wat langer de tijd om hun kuikens groot te brengen.

Ik hoor je wel maar ik zie je niet

Als je op een mooie zomeravond op Schiermonnikoog door het bos of de duinen wandelt, hoor je overal om je heen een luid getsjirp. Je hoort dan grote groene sabelsprinkhanen. De mannetjes wrijven hun voorvleugels over elkaar en zo maken ze hun kenmerkende tsjirpende geluid. Ze ‘zingen’ vanaf de middag tot diep in de nacht. De naam van de grote groene sabelsprinkhaan beschrijft eigenlijk precies hoe deze sprinkhaan er uit ziet: hij is behoorlijk groot en felgroen gekleurd. Sabel verwijst naar de lange legboor die de vrouwtjes hebben om eitjes te leggen. Toch krijg je deze grote felgekleurde sprinkhaan bijna nooit te zien. Dat komt omdat zijn groene kleur de perfecte schutkleur is tussen boomblaadjes.

Sporen van vroeger

Zoals overal vind je ook op Schiermonnikoog sporen van vroeger terug in het landschap. Soms zijn die overduidelijk – denk maar aan de noorder- en de zuidertoren en aan de bunker Wassermann langs de Prins Bernhardweg.

Andere sporen vind je alleen terug als je weet waarop je moet letten. Voorbeelden zijn oude aardappelveldjes in de duinen en vroegere drinkplassen. Het leuke van deze tastbare herinneringen is dat ze ons iets vertellen over het leven van de vorige generaties eilandbewoners.

Een mooi voorbeeld zijn de zogenoemde kadijkjes die je op verschillende plekken op het eiland terugvindt. In 1860 werd de eerste waddendijk aangelegd op initiatief van de heer Banck, de toen-

malige eigenaar van het Schiermonnikoog. Voor die tijd liep de wadkant van het eiland onder bij hoogwater; zeker bij springtij en harde wind stonden grote delen blank. Om zich toch enigszins

tegen het zeewater te beschermen, legden eilanders lage dijkjes aan. Op verschillende plekken op het eiland zijn resten van deze dijkjes nog te zien.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Waddenzee onder spanning

Natuurmonumenten is onaangenaam verrast door de bekendmaking van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) dat men de stroomkabel van een windmolenpark op de Noordzee dwars door de oostpunt van Schiermonnikoog wil laten lopen.

Een stroomkabel dwars door ons meest unieke natuurgebied. Dwars door leef-, broed- en foerageergebied van zeehond, lepelaar, dwergstern en scholekster. Dwars door één van de weinige plekken waar de natuur duizenden jaren heeft gewerkt aan een ongestoord landschap, de eilander Balg van Schiermonnikoog. Dat vinden wij een slecht plan.

Voorkeurstracé

In januari 2021 heeft het ministerie een voorkeurstracé aangewezen dwars door de oostpunt van Schiermonnikoog. Via het wantij en tien kilometer waddennatuur, vervolgens dwars door de kwelders van Groningen en dertig kilometer hoogwaardig landbouwgrond naar de Eemshaven.

Om de stroomkabel aan te leggen moeten er werksleuven van honderd meter breed en vier meter diep gegraven worden in kwelder en wad. Ook moet er een tijdelijk industrieel complex gebouwd worden. Wie de notitie “Joint Fact Finding kabelcorridor Net op zee ten noorden van de Waddeneilanden” van het ministerie en Tennet leest kan zijn ogen niet geloven. Vooral de beoogde kabelcorridor is erg verontrustend. Er zal hier niet één keer, maar vaker, in meerdere

jaren, grootschalig gewerkt worden aan de aanleg van stroomkabels. Daarmee wordt unieke natuur steeds weer opnieuw beschadigd en krijgt ze geen tijd te herstellen.

Klimaatcrisis

Natuurmonumenten is voorstander van duurzame energie en windparken op zee zijn daarbij een onmisbare optie. Dat daarvoor stroomkabels vanaf de windparken moeten aanlanden op de vaste wal is evident. De keuze voor een tracé moet echter uiterst zorgvuldig worden gemaakt, waarbij niet alleen snelheid en praktische voorkeuren mogen prevaleren. De natuurwaarden van de Waddenzee, die internationaal belangrijk en

beschermd zijn, moeten daarin zwaarwegend worden meegewogen.

Natuurmonumenten blijft een sterke voorkeur houden voor een tracé dat toekomstbestendig is en meer oostelijker in de Waddenzee gebruik maakt van bestaande vaar- en stromingsgeulen en daarmee minder schade aan de natuur veroorzaakt. Het beste alternatief uit de milieueffectenstudie, en in eerste instantie ook de voorkeur van de regio (provincies, gemeenten en waterschappen). Los daarvan moet schade aan de natuur zoveel mogelijk worden voorkomen, en als dat niet lukt moet ze worden hersteld. Daar is in de huidige plannen nog te veel onduidelijkheid over.

Belangrijke natuur

Schiermonnikoog, de Waddenzee en de kwelders van Groningen zijn onderdeel van het grootste en - in internationaal opzicht - belangrijkste Natura 2000-gebied van Nederland. Het is bovendien Unesco werelderfgoed. In de onlangs door een groot aantal overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven vastgestelde Agenda voor het waddengebied 2050 staat letterlijk: “Aanleg (en onderhoud) van kabels en leidingen vindt plaats met zo min mogelijk effect op de natuurwaarden. Uitgangspunt blijft het clusteren van kabels, buizen en leidingen die aansluiten bij bestaande corridors”. Het nu gekozen tracé staat haaks op dit uitgangspunt.

Teken de petitie

Natuurmonumenten ondersteunt de petitie van Werkgroep Horizon Schiermonnikoog tegen stroomkabels dwars door de eilander Balg. We zetten alles op alles om dit voorgenomen besluit te keren. Dit is de zoveelste keer dat onze Waddennatuur ondergeschikt dreigt te worden aan bestuurlijke en economische voorkeuren. Wij zijn voor het klimaatakkoord, maar stroomkabels dwars door beschermd natuurgebied, dat mag niet waar worden!

Scan de QR code en teken de petitie!

Doe mee met Wij&Wadvogels Schiermonnikoog

Van 2021 tot 2023 loopt in het gehele Waddengebied het project Wij&Wadvogels. Het project omvat ongeveer 25 deelprojecten waarin allerlei organisaties samenwerken aan een rijke Waddenzee.

Eén van die deelprojecten vindt plaats op Schiermonnikoog. Wij&Wadvogels Schiermonnikoog heeft als doel meer broed- en rustplekken voor wadvogels te realiseren én verantwoorde voorzieningen om de vogels te bekijken. Onder andere Natuurmonumenten, gemeente Schiermonnikoog, Nationaal Park Schiermonnikoog en Wetterskip Fryslân slaan hiervoor de komende maanden de handen ineen.

Westerplas en jachthaven

De afgelopen jaren zijn de Westerplas en het wad tussen de veerdam en de jachthaven sterk veranderd. De Westerplas groeit steeds meer dicht en de

kwaliteit van het water gaat achteruit. Langs de dijk ten hoogte van de jachthaven maken duizenden vogels gebruik van een smalle kwelder om even uit te rusten. Om de mooie Schiermonnikoogse natuur te behouden voor de toekomst hebben deze gebieden aandacht nodig. Wat verandert er op die plekken en welke invloed heeft dat op de vogels? Hoe zorgen we ervoor dat deze mooie Schiermonnikoogse natuur voor de toekomst behouden blijft? En hoe kunnen eilanders en bezoekers langs de dijk en bij de Westerplas op een verantwoorde manier genieten van de vogels?

Aftrap van het project

Tijdens een live-uitzending op maandag 10 mei vertelden boswachters van Natuurmonumenten, de wethouder en beleidsadviseur van de gemeente Schiermonnikoog en de projectleider over het doel van Wij&Wadvogels Schiermonnikoog en over de ontwikkelingen rond de Westerplas en het wad bij de jachthaven. Ook werd ingegaan op de verschillende manieren waarop belangstellenden kunnen meedenken. Heb je de uitzending gemist? De uitzending is terug te kijken op de website van Nationaal Park Schiermonnikoog. Zoek daarvoor naar Wij&Wadvogels onder het kopje “Nieuws”.

Op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rond Wij&Wadvogels op Schiermonnikoog? Stuur een e-mail met je naam en e-mailadres naar boswachter Cynthia Borrás, c.borras@natuurmonumenten.nl. Je gegevens worden alleen gebruikt om je te informeren over Wij&Wadvogels.

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij informatiecentrum Het Baken kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Vanzelfsprekend houden we ons aan de richtlijnen van het RIVM. We gaan wandelen, we houden afstand en er kan een beperkt aantal deelnemers mee. Hierdoor zien sommige activiteiten er anders uit dan je gewend bent. Ook kan het voorkomen dat we een kortere of langere periode helemaal geen excursies kunnen geven vanwege de coronamaatregelen.

Het precieze excursieprogramma vind je in de Lytje Pole agenda en op onze website. Surf naar www.natuurmonumenten.nl en vul in dat je activiteiten op Schiermonnikoog zoekt. Op de website kun je ook meteen kaartjes kopen. Hieronder een greep uit het aanbod:

Kleine beestjes

Op zoek naar wat er allemaal krioelt in sloten en plassen en daarbuiten (ca. 2 uur)

Bosgeheimen voor kleuters

Kijken, voelen en ruiken voor de allerkleinsten (ca. 1,5 uur)

Jutterstocht

Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Vogelwandeling

Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Eendenkooi

De kooiker vertelt over zijn oude ambacht (ca. 1 uur)

Balgexpres

Schelpen en zeehonden op de uiterste oostpunt van het eiland (ca. 2 uur)

Huifkartocht

Met twee pk over het eiland (ca. 2 uur)

Sterren kijken

Kijk eens omhoog op de donkerste plek van Nederland (ca. 2 uur)

Nationaal Park Schiermonnikoog
Informatiecentrum Het Baken

Reeweg 9
0519-531233

hetbaken@natuurmonumenten.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
Facebook: @NationaalParkSchiermonnikoog
Instagram: @np-schiermonnikoog

Naar het strand en Om de West

Naar het strand en Om de West zijn twee nieuwe doe-het-zelf-activiteiten voor gezinnen, speciaal ontwikkeld tijdens de coronapandemie. Je maakt met je eigen gezin een mooie tocht en doet onderweg allerlei leuke opdrachten waardoor je spelenderwijs van alles ontdekt over de natuur. Er zijn twee varianten; beide tochten zijn verkrijgbaar aan de balie van Het Baken.

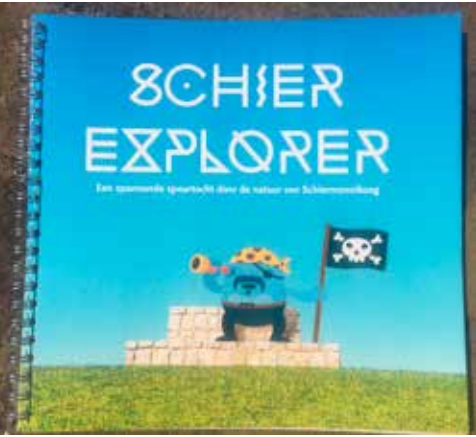
De tocht ‘Om de West’ voert je om de Westerplas. Onderweg proef je eetbare kwelderplanten, kijk je naar de vogels in de Westerplas en stel je je voor hoe dit gedeelte van het eiland er 100 jaar geleden uit zag.

De opdrachten voor het strand doe je natuurlijk op het strand. Je krijgt je eigen netje en met een mooie zoekkaart probeer je te achterhalen wat je hebt gevangen. Ook leer je van alles over eb en vloed en de wind én maak je je eigen kunstwerk!

Op de grens van wad en kwelder

Soms is het zee, soms is het land. Het landschap langs de zuidelijke rand van het Rif is getekend door overgangen – van wad naar strand, van nat naar droog, van kaal naar begroeid. Tijdens deze zwerftocht maak je kennis met het leven in en op de wadbodem, maar ook met enkele typische kwelderplanten en hun bijzondere aanpassingen aan het leven in een zoute omgeving.

Fatbike tours

Met een speciale Fatbike kan je komen waar je met een normale fiets niet kan komen! Creatief avonturier Erwin Zantinga neemt je op deze sportieve tocht mee langs de uitgestrekte natuur van het eiland. We maken deze tour in de voetsporen van de voettocht die Erwin in 2018 heeft gemaakt, langs alle strandpalen van Schiermonnikoog. We fietsen over graspaden in de duinen, over het uitgestrekte strand en nemen kleine paadjes in de kwelders. Onderweg vertelt Erwin spannende verhalen over zijn reis, maar ook over de natuur en cultuur van het eiland.

Sake de slak

Sake de Slak is al heel oud en kan geen lange tochten meer maken. Martje de Mier gaat op zoek naar een paar mooie natuurvondsten om Sake te herinneren aan een reis die hij lang geleden heeft gemaakt door de duinen en over het strand. Help jij Martje mee bij haar spannende speurtocht? Je krijgt een routeboekje mee, een zakje om je vondsten in te verzamelen en een echt vergrootglas om mee te speuren. Deze leuke doe-het-zelf-activiteit voor kinderen van 4 tot 10 jaar en hun ouders is verkrijgbaar bij de balie van Het Baken.

Schier Explorer nu met eigen smartphone

Schier Explorer is een spannende GPS-speurtocht door het Nationaal Park voor avontuurlijke kinderen en ouders. Met je smartphone en google maps ga je op zoek naar de capsules van Schier Explorer. Die capsules zijn verborgen in de verschillende landschappen van Schiermonnikoog. Bij iedere vindplek kun je ook nog een leuk experiment uitvoeren. Alle coördinaten en experimenten staan in een boekje met veel weetjes over de bijzondere planten en dieren van Schiermonnikoog. De tocht is bedoeld voor jongeren vanaf ongeveer 10 jaar en kost € 12,-.

Wist je dat...

Er op Schiermonnikoog 28 verschillende soorten dagvlinders voorkomen?

Informatiecentrum Het Baken

Sinds mei 2021 heten Natuurmonumenten en VVV Schiermonnikoog je van harte welkom in Informatiecentrum Het Baken, jouw startpunt om het eiland Schiermonnikoog goed te leren kennen.

Het Baken is dé plek voor het boeken van (natuur-) excursies, activiteiten en accommodaties. Natuurlijk kun je er ook terecht voor algemene informatie over Schiermonnikoog met haar rijke cultuurhistorie, authentieke bezienswaardigheden en prachtige flora en

fauna van het Nationaal Park. In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met zeehond en lepelaaar, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Niet te missen zijn de grote maquette van het eiland en de vertrek- en aankomsttijden van vogels; Schiermonnikoog is immers dé hotspot

voor vogelliefhebbers. Ook vind je in de winkel van Het Baken Wadden- en streekproducten, souvenirs, speurtochten en de mooiste wandel- en fietsroutes van Schiermonnikoog.

Laat je in het nieuwe informatiecentrum inspireren over de unieke natuur van het Nationaal Park en ervaar het eilandgevoel. Het team van Natuurmonumenten en VVV staan er met veel expertise en plezier voor je klaar.

Wereldpuzzel

Tijdens het puzzelen kan je alvast gaan bedenken waar je je volgende reis naartoe wilt maken. Deze puzzel heeft ‘slechts’ 57 stukjes. Maar vergis je niet, de uitdaging zit hem in de ronde stukjes en om het extra spannend te maken vind je Australië aan de voorkant en Amerika aan de achterkant ...Succes!

SHOPPEN IN HET BAKEN

Het juten jutzakje

Wil jij lekker wandelen en met een goed gevoel thuiskomen? Dan is dit juten jutzakje heel geschikt. Je knoopt het gemakkelijk aan je broek, je rugzak of de hondenriem. Eindelijk heb je een goede plek waar je je eigen afval in kwijt kunt én iets van afval dat je onderweg tegen komt. Je geniet van de natuur, zonder haar te belasten. Dat geeft een goed gevoel. Bovendien verklein jij zo al genietend ook nog je footprint.

Wist je dat...

Bergeenden in konijnenholen broeden en daar ook de naam (ver)bergeend aan danken?

MEDEWERKER IN DE KIJKER

Arne Heineman (Natuurmonumenten) Projectleider Informatiecentrum Het Baken

Arne Heineman; voor velen misschien een onbekend gezicht, maar de kans is groot dat zonder deze bevlogen projectleider er niet was begonnen aan de bouw van het nieuwe Informatiecentrum Het Baken.

Met veel ervaring in het leiden van processen en een niet te evenaren wilskracht wist Arne alle betrokken partijen en personen te enthousiasmeren en verantwoordelijkheid te laten nemen. Het was zijn persoonlijke missie om de tijdsplanning, en niet te vergeten de kwaliteit en de budgetten, te bewaken. Toen hij vanuit Natuurmonumenten in 2017 werd gevraagd om dit project te leiden was zijn eerste reactie: "Heel graag, maar dan wel vanaf het allereerste overleg tot aan de oplevering". En het is gelukt, vrijwel binnen de tijd en het budget. Najaar 2019 was de planvorming en de aanbesteding klaar; de begroting kwam na veel zoeken en praten ook rond. Het gebouw is ontworpen door de Friese architecte Nynke-Rixt Jukema samen met Bètha Architecten in Burgum. Arne, die zelf uit een architecten gezin komt, kon al gauw lezen en schrijven met de ontwerpers en kijkt terug op een erg prettige samenwerking.

Overigens geldt dat ook voor de samenwerking met bouwbedrijf Dijkstra, de vele toeleveranciers en de stuurgroep,

die werd ingesteld vanuit de opdrachtgevers. Arne heeft het als een mooie professionele uitdaging beschouwd om voor de 5 initiatief nemende organisaties (Natuurmonumenten, Nationaal Park, VVV, Bezoekerscentrum en de gemeente) en de 15 sponsors te mogen werken.

Er staat nu een fantastisch gebouw waar de jaarlijks 300.000 bezoekers van Schiermonnikoog zich op 1 centrale plek kunnen laten enthousiasmeren en informeren, zodat ze zelf focus aan kunnen brengen en hun eigen programma kunnen samenstellen, met een accent op natuur en cultuur.

Volgende editie kun je op deze plek meer lezen over een medewerker van Informatiecentrum Het Baken.

Informatiecentrum Het Baken

Natuurmonumenten
VVV Schiermonnikoog

Reeweg 9
0519-531233
hetbaken@natuurmonumenten.nl
info@vvvschiermonnikoog.nl
info@np-schiermonnikoog.nl

www.vvvschiermonnikoog.nl
www.natuurmonumenten.nl/
schiermonnikoog
www.np-schiermonnikoog.nl

Openingstijden

maandag t/m zaterdag
09:00 – 17:00 uur
zondag 10:00 - 14:00 uur

Toegang

Gratis

Huisregels in verband met corona

Vanzelfsprekend houdt informatiecentrum Het Baken zich aan de richtlijnen van het RIVM. Het aantal mensen dat tegelijk naar binnen kan is beperkt, en we vragen iedereen om zich te houden aan de volgende huisregels:

- draag een mondkapje
- houd 1,5 meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- houd rekening met het maximum aantal bezoekers dat in het gebouw aanwezig mag zijn
- desinfecteer je handen als je Het Baken binnenkomt
- betaal het liefst met pin of telefoon
- volg in de expositie de looprichting die is aangegeven op de vloer
- volg eventuele aanwijzingen van de medewerkers van Het Baken op

Vrijwilligerscollectief Schiermonnikoog: al meer dan veertig jaar actief

Een van de aantrekkelijkste eigenschappen van Schiermonnikoog is de enorme variatie aan landschappen – van zee en strand tot berkenbos en natte duinvallei. Die variatie inspireert ons, de leden van het Vrijwilligerscollectief, al meer dan veertig jaar tot het organiseren van allerlei activiteiten rond het eiland, zijn geschiedenis en zijn rijke natuur.

Korte geschiedenis

Kort na haar oprichting in 1975 werden vanuit de Waddenvereniging verschillende vrijwilligersgroepen opgezet, W4-groepen genaamd. Hun doel was het geven van wadexcursies en het informeren van eilanders en bezoekers over het Waddengebied en de bescherming ervan. Enkele leden van zo'n W4-groep wilden meer dan alleen maar wadexcursies geven en begonnen daarom op Schiermonnikoog het Vrijwilligerscollectief.

Deze vrijwilligers organiseerden in de zomer allerlei excursies vanuit het bezoekerscentrum, dat toen nog 'De Oude Centrale' heette. Het waren andere tijden: deelnemers kregen na afloop een diavoorstelling te zien, waarin de excursie nog eens dunnetjes werd overgedaan, en ze kregen een gestencild kringlooppapier foldertje mee om althuis nog eens rustig na te lezen.

Inmiddels is het excursieaanbod verder uitgebreid, de dia's zijn weggeborgen en de stencilmachine is ontmanteld. Wat echter niet is veranderd, is onze werkwijze: een paar keer per jaar komen we met z'n allen een weekend naar het eiland om te vergaderen en onze kennis

bij te spijkeren, en in de zomermaanden juli en augustus zijn we op het eiland aanwezig om ons enthousiasme over de veelzijdige natuur van Schiermonnikoog over te brengen op de deelnemers aan onze activiteiten.

Ons aanbod

Ons programma omvat oude bekenden, zoals de wadexcursie, de jutterstocht en de vogelexcursie. We organiseren ook veel leuke activiteiten speciaal voor kinderen, zoals kleine beestjes zoeken en bekijken, bosgeheimen en in de avondschemering de avondtuur, voor wie wat langer mag opblijven. Voor de wat oudere deelnemers is onze nieuwe excursie Op de grens van wad en kwelder een echte aanrader. Hierbij verkennen we

de zuidwestpunt van het eiland, waar land en Waddenzee in elkaar overlopen.

Dit jaar werken we voor het eerst vanuit het gloednieuwe informatiecentrum Het Baken aan de Reeweg. Sommige excursies starten daar, andere starten elders op het eiland. Controleer goed het startpunt op je bewijs van deelname. Boeken kan aan de balie van Het Baken of online, via np-schiermonnikoog.nl/activiteiten.htm. Hopelijk tot ziens bij een van onze activiteiten!

Het Baken Schiermonnikoog

Reeweg 9
0519-531233
www.np-schiermonnikoog.nl
www.facebook.com/VrijwilligersCollectiefSchiermonnikoog

Avondwandeling

Tijdens deze stevige wandeltocht door bos en duinen maak je kennis met het bijzondere dierlijke en plantaardige nachtleven op Schiermonnikoog, met spannende eilanderlegendes en met misschien wel het donkerste paadje van het eiland... En als het helder is, richten we de blik ook even omhoog om de sterrenhemel te bewonderen.

Benodigdheden: warme kleding, goede wandelschoenen
Duur: 2 tot 3 uur

Kleine beestjes

Heb je weleens goed gekeken wat er allemaal kruipt, klimt en zoemt tussen de bomen, de struiken en het gras? Gewapend met loepotjes en ander vangmateriaal gaan we op jacht naar wantsen, kevers, zweefvliegen en ander klein grut. En daarna gaan we gewapend met netjes ook nog waterbeestjes vangen! Vanaf 4 jaar.

Benodigdheden: fiets, laarzen voor de kinderen
Duur: 1,5 tot 2 uur

Grazers in de duinen

Het duingebied ten oosten van de Prins Bernhardweg is rijk aan fraaie planten, insecten en vogels. En het wordt begraasd – niet alleen door konijnen en hazen, maar ook door Sayaguesarunderen en Exmoorpony's. Tijdens deze spannende tocht via allerlei smalle paadjes krijgen we ze misschien wel in het vizier...

Benodigdheden: fiets, laarzen voor de kinderen
Duur: 1,5 tot 2 uur

Het Schiermonnikooger Sliksleekampioenschap: een jonge traditie met een lange voorgeschiedenis

Sinds 2008 organiseren de vrijwilligers van het Vrijwilligerscollectief elk jaar het roemruchte Sliksleekampioenschap, op het wad ten westen van de Jachthaven. Dit is telkens weer een groot spektakel, zowel voor de deelnemers, die heimelijk dromen van de gouden haring, als voor het publiek dat zich en masse heeft verzameld op de pier naar de Jachthaven.

Op plaatsen over de hele wereld worden sliksledes gebruikt door vissers en anderen om zich te verplaatsen over het zachte slik op het wad. In Nederland en Duitsland is dit bekend van het Eems-Dollardgebied, waar dit bijzondere voertuig vermoedelijk al duizenden jaren wordt gebruikt. Ook langs waddenkusten in verschillende Zuidoost-Aziatische landen is de slikslee al vele eeuwen een bekend transportmiddel.

Een slikslee oogt als een kruising tussen een sjoelbak en een step. De berijder heeft één knie in een speciale houder; met de andere knie kan zij of hij zich afzetten in het slik.

Helaas hebben we vanwege de onzekerheid over de situatie met betrekking tot het gevreesde coronavirus moeten besluiten om ook dit jaar het Sliksleekampioenschap te laten vervallen. Maar van uitstel komt in dit geval zeker geen afstel: we gaan ervan uit dat onze twee sliksledes Natje en Droogje in 2022 weer in actie kunnen komen.

Excursions in English/ Führungen auf Deutsch

Sometimes we give excursions in English. Please ask at information center Het Baken.

Manchmal bieten wir Führungen an auf Deutsch. Bitte informieren Sie beim Informationszentrum Het Baken.

VERRUIM JE BLIK

EEN DAG COACHING OP SCHIERMONNIKOOG

VAAR TERUG MET NIEUWE INZICHTEN EN IDEEËN
OPGEFRIST - UITGEWAAID - STERKER

HENNO HOGERVORST
TEL. 06 245 00 485
INFO@VIPZONDERFRANJE.NL
WWW.VIPZONDERFRANJE.NL

VIP
zonder franje

Us Eilaun Taxi

Twisken rif en balg mooi us eeuwnderwooiz

Nieuw op het eilaun maar zeker geen vreemde,
Us Eilaun Taxi brengt je naar je huis weg van thuis!

Personen
vervoer

Bagage
vervoer

Groeps
vervoer

Aanhanger
vervoer

Rolstoel
vervoer

Trouw
vervoer

Reserveer alvast
uw rit met ons!

☎ 0519-531010

www.useilauntaxi.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

*Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.*

Café It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

EXCURSIES

Schelpenmuseum Paal 14 biedt in samenwerking met de VVV verschillende excursies aan. Gemiddeld duren de excursies zo'n 2 uur. Het startpunt van de excursies is bij het VVV-kantoor.

Wadexcursie

Schepnet en greep gaan mee om wormen, weekdieren, garnalen en vissen te vangen en te bekijken. Nodig: laarzen (te huur bij het Bezoekerscentrum) of hoge gym schoenen en een fiets.

Begin maar met goede wandelschoenen

Wandelcoach Jacqueline Mulder neemt haar cliënten regelmatig mee voor een stevige wandeling over het eiland. Voor de VVV gaat ze graag met gezelschappen van 1 tot 12 personen op een andere ontdekkingstocht. Jacqueline reisde solo met haar rugzak naar onder andere Tasmanië en Thailand en liep de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. Ze woont sinds 1991 op Schiermonnikoog en kan je veel vertellen over het leven, wonen en werken op Schiermonnikoog. Is het nou echt zo romantisch om op een eiland te wonen? Je mag haar alles vragen tijdens de wandeling. Ze neemt je mee naar haar favoriete plekjes.

Cultuurhistorische Dorpswandeling

Leer Schiermonnikoog op ludieke wijze kennen tijdens de cultuurhistorische excursie. Onder leiding van eilander-gids Arend Maris krijg je alles te weten over het heden en verleden van Schiermonnikoog. Hij kan prachtige verhalen vertellen over Schiermonnikoog. In ongeveer 2 uur tijd wandel je onder begeleiding over us Lytje Pôle.

Strandpalenwandeling

Bij de VVV-Schiermonnikoog kun je een wandeling van ongeveer 8 km boeken langs strandpalen en bijzondere plekken, waar je anders niet zo gauw zou komen. Langs de kust van Schiermonnikoog staan nog talrijke strandpalen. Het lijkt wel alsof die palen het eiland 'vastprikken in de Waddenzee'. Toch was dat natuurlijk niet de functie van de strandpalen. Sinds 1868 staan er al strandpalen op Schiermonnikoog. Ze waken sindsdien over de kust en over de mensen op dit eiland. Omdat de strandpalen er al zo lang staan, ook onder de meest barre weersomstandigheden, heeft gids Harry Alers de strandpalen benoemd tot 'Trouwe wachters op Schiermonnikoog'.

Coronamaatregelen

Vanzelfsprekend nemen we tijdens de excursies de richtlijnen van het RIVM in acht. Houd je daarom altijd aan de aanwijzingen van de gids.

Natuurexcursies Paal 14

Thijs de Boer, strandjutter in hart en nieren en bovendien eigenaar van Schelpenmuseum Paal 14 heeft een aantal fantastische excursies waar je je voor aan kunt melden. Zijn aanbod bestaat uit de volgende excursies: Wadexcursie, Leer het eiland fietsend kennen, Leer het eiland wandelend kennen, Vogels kijken voor beginners en Jutten & schelpen zoeken. Voor sommige excursies is een fiets nodig en/of een verrekijker, welke je bij de VVV kunt huren. Wanneer je met Thijs onderweg bent, leer je al gauw de geheime en schatten kennen die Schiermonnikoog voor je verborgen houdt.

In het spoor van Jan Loman

Deze fietstocht voert langs diverse plekken op het eiland waar kunstenaar Jan Loman zijn sporen heeft achtergelaten. Hij heeft in 1967 al het bekende logo 'Wees wijs met de Waddenzee' van de Waddenvereniging ontworpen: een gestileerde meeuw met rode zon en een gebogen horizon. Loman was landmeter van beroep maar kunstenaar in hart en nieren. Hij had een sterke band met het waddengebied en in het bijzonder met het eiland Schiermonnikoog. De fietstocht kun je boeken bij de VVV-

Schiermonnikoog. Gids Harry Alers fietst met je langs de plaatsen op Schiermonnikoog waar Loman tegels heeft laten plaatsen met een voor die locatie gemaakte haiku (Japanse dichtvorm), bijvoorbeeld in de vuurtoren.

Wist je dat...

je op pagina 23 de excursies in het Nationaal Park kunt vinden?

Scan QR-code voor totaaloverzicht

Alle onze excursies zijn te boeken/reserveren aan de balie en via [vvvschiermonnikoog.nl](https://www.vvvschiermonnikoog.nl)

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- T glasbewassing
- T schoonmaak
- T huismeester
- T hogedrukreiniging
- T groenvoorziening
- T vloeronderhoud
- T sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

📍 Langestreek 11
Schiermonnikoog
☎ 0519 531 526
✉ info@hetwantij.nl
📘 /hetwantijschiermonnikoog
📷 @hetwantij

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Open Atelier
KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam
maken en verkopen we kunst,
bieden we handgemaakte producten
van andere makers aan
en geven we workshops.
Voor de creatievelingen, die liever
zelf aan de slag gaan,
zijn er bij KunstFaam ook diverse
schilders- en tekenmaterialen
te verkrijgen.

Kunstfaam

Badweg5 - www.kunstfaam.nl - 0615377415

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

🏠 WADDENRUST

🌐 www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

✉ info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

☎ 06-30066518 of 06-11205200

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/ SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. +31 6-20632378

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Brakzand

Langestreek 66, tel. 06-13257673

www.brakzand.nl

Restaurant Noorderlicht

Middenstreek 3, tel. 0519-346616

Havenpaviljoen Wad Anderz

Reeweg 27, tel. . +31 519-700205

www.wadanderz.nl

Strandpaviljoen Paal 3

Einde Badweg

www.paviljoenpaal3.nl

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusmannetjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd.

Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij bij de vuurtoren is gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff, geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

www.itaudekolonyhus.nl

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de Seeburgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoonge-

steld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoppel het Beukenootje. Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Meer informatie: info@bunkermuseum-schlei.nl of bel 0519-531701

Cultuurhistorisch museum

In het centrum van het dorp is aan Nieuwestreek 7 een cultuurhistorisch museum gevestigd. Daar is een expositie ingericht, gewijd aan o.a. de zeevaartschool die ooit op deze plek stond. Het was een markant gebouw. In WO II werd het verwoest door een bombardement. Herbouw vond plaats maar in een sobere uitvoering.

De voormalige uitstraling van het pand ging voorgoed verloren. Vanwege de beperkte mogelijkheden de expositie te bezoeken heeft 't Heer en Feer een museumgids uitgebracht. De teksten worden toegelicht met veel fotomateriaal. Zo kun je ook zonder toegang toch de expositie bezoeken.

Schelpenmuseum PAAL14

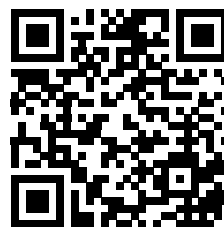
Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwgerig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Op de hoogte blijven?
Volg ons ook op Facebook:
[fb.com/eilandschiermonnikoog](https://www.facebook.com/eilandschiermonnikoog)

Openingstijden

Scan de QR-code voor actuele museum informatie i.v.m. corona maatregelen.

11 T/M 19 SEPTEMBER +FOTO

Kunstroute ‘Het losse land’

In september organiseert S.Jain een kunstfestival met het thema ‘Het losse land’. Vanaf het eiland noemen we de rest van Nederland vaak ‘het vaste land’ of ‘de wal’. ‘Het losse land’ staat voor de beweging waar het eiland zich constant in bevindt. Aan de ene kant verdwijnt zand en aan de andere kant groeit het aan. Geen dag ziet er hetzelfde uit, alles is hier constant in beweging.

Rondom dit thema organiseert S.Jain een kunstfestival wat deze elementen in zich draagt.

Er is een kunstroute waarin diverse kunstenaars van en met het eiland hun kunsten laten zien. Van jong tot oud, met kunst als hobby of professie, hier wonend, of met een sterke binding met het eiland; werk van al deze kunstenaars kan bewonderd worden tijdens dit festival.

De route kun je vinden op www.sjain.nl. Tijdens het festival zijn de locaties te herkennen aan de blauwe palen. Ook komt er een flyer met alle informatie die in elk geval bij Informatiecentrum

Het Baken verkrijgbaar zal zijn. De meeste locaties zijn in het dorp en een paar zijn na een lekkere wandeling of op de fiets goed te bereiken.

Een greep uit het aanbod

Strandschilderijen maken op het strand bij Paal 3. Volwassenen en kinderen kunnen meedoen met kunstenaar Lothar Bracht die de meest gigantische en fantastische zandschilderijen maakt. Luister naar de originele eilander verhalen door meesterverteller Jelle Woudstra of doe mee met de workshop schilderen van ‘het losse land’ door eilandschilderes Nettie Mulder. Mis vooral de fantastische Lezing van O.C. Hooymeijer niet. Hij vertelt met veel humor over een wereld waarin alles draait om vogels uit de werkelijkheid en onwerkelijkheid. Verder wordt er op een veiling bijzonder werk te koop aangeboden. Waar zien al deze kunstenaars van het eiland beweging in het landschap van Schiermonnikoog? Kom het zien en beleven!

(Door de corona kan het programma nog aangepast worden)

Avonturieren met verf en materie

Ga twee dagen op een creatief en artistiek avontuur in de bus op het strand! De schildersbus van Atelier Schier heeft voor de gelegenheid Joke Ket uitgenodigd. Joke is naast beeldhouwer en schilder vooral een heel aardig mens. Joke maakt fysieke vergezichten van het waddengebied. Hierin verwerkt ze materie van de plek die ze vastlegt: klei, zand, schelpjes, takjes. Haar schilderijen houden het midden tussen beeldhouwwerk en schilderkunst.

Kunstschilder Stella van Acker aan het woord

“Hier op Schiermonnikoog zijn er plekken vol schoonheid en oorspronkelijkheid. Deze plekken wil ik bewonderen en schilderen, buiten in alle weersomstandigheden, in de kou, in de warmte van de zon, in regenbuien of in de mist. Bij zonsopkomst of bij zonsondergang, de ‘heilige’ momenten van de dag.

Het is een groot geschenk om buiten te schilderen, alleen te zijn in de natuur, alleen te zijn met je aandacht en verwondering. Het schilderen van het landschap hoort bij de traditie van de Nederlandse schilderkunst. Als ik zie wat er in Nederland is gebeurd met het typisch Hollandse landschap, dat in de hele wereld bekend is geworden door de schilderijen uit de zeventiende eeuw en de Haagse School aan het einde van de negentiende eeuw, is dat voor mij geen vooruitgang. Door grootschalige verstedelijking in Nederland hebben landschapschilders steeds verder naar het noorden moeten uitwijken om de stilte, de eenzaamheid en de schoonheid in de natuur te ervaren. Het Waddengebied is een van de laatste gebieden in Nederland waar dat mogelijk is. Maar hoe lang nog? De liefde voor de natuur maakt het voor mij en veel andere mensen moeilijk om te leven in deze

“Door mijn schilderen zou ik de natuur willen verdedigen.”

tijd, waarin zoveel natuur verloren gaat. Mensen voelen verdriet en onmacht omdat ze niet kunnen verhinderen dat het landschap, waar ze thuishoren, fundamenteel verandert door factoren waar ze geen greep op hebben. Er is nog weinig aandacht voor deze gevoelens. Op de aarde is er nu een voortdurend achtergrondgeruis van menselijke activiteiten. Ook op dit eiland is de stilte aangetast en ook hier verandert de natuur door de milieucrisis. Het eiland wordt groener en de biodiversiteit neemt af. Ik ervaar de milieuproblematiek als een spirituele crisis want de natuur is voor mij religieus en heilig. Mijn schilderen is als bidden: Laat dit blijven bestaan. Laat dit niet ondergaan in grofheid, hebzucht en vervuiling. Om de natuur te behouden zullen wij open moeten staan voor een gevoel van verbondenheid. Dan kan onze houding tegenover de natuur veranderen.”

Meer over Stella van Acker en haar galerie op pagina 31.

Schetsen op Schier

Een schets-tweedaagse met Trudy Beekman op Schier begint bij de schildersbus van Atelier Schier. Deze workshop gaat niet alleen over leren schetsen en tekenen. Want volgens Trudy is schetsen een levenshouding.

“In die levenshouding kan je enorm genieten en heel veel geluksmomenten creëren. Daarnaast brengt het rust die je altijd weer kunt oproepen, door vorm te geven aan een idee. Het is een prachtige combi van filosofie, (levens-) kunst en natuur.”

Atelier Touch of Heaven

Wij geloven dat de hemel de aarde kan aanraken. Dit reflecteert zich o.a. in blijde, kleurrijke en letterlijk schitterende creaties die in het atelier worden vervaardigd. Elk met de hand vervaardigd stuk heeft een eigen verhaal. Wij houden van recycling en natuurlijke materialen, daarom vindt u in ons atelier ook een kleine selectie brocante items en kettingen van natuursteen (barnsteen, zoetwaterparels, etc.).

www.touch-of-heaven.nl

Galerie Stella van Acker

Al 40 jaar loopt Stella van Acker haast elke dag richting Paal 10 om inspiratie op te doen voor haar schilderijen; in de zomer maar ook op de prachtige winterdagen. Stella studeerde aan Academie Minerva in Groningen (1978-1983) met als belangrijkste docenten: Piet Pijn, Matthijs Röling en Ralph Prins. Zij heeft in binnen- en buitenland aan diverse solo en groepsexposities meegewerkt.

www.stellavanacker.nl - Middenstreek tussen nummer 21 en 23

Kunstfaam

Open Atelier Kunstfaam laat in de sfeer van een gezellige woonkamer kunst zien waaronder werk van eilander en eigenares Klasiena Soepboer (1989). Hoewel de natuur haar grootste inspiratiebron is, draait haar recentere werk om de zoektocht naar identiteit. “Wanneer je dicht naast de natuur opgroeit leer je dat je als mens nietig bent”. Kunstfaam verkoopt materialen om zelf creatief mee aan de slag te gaan. Van schilderdoeken tot aquarel- en acrylverf.

www.klasiena.nl - Badweg 5

Atelier Romy

Een klein maar o zo fijn atelier, waar geschilderd en geëxposeerd wordt. Een plek waar de bruidsparen komen kennismaken voor bruidsfotografie, waar het verrassende gejutte hout een tweede leven krijgt en waar leuke nautische woonaccessoires zijn om van je huis een thuis te maken!

www.atelierromy.nl - Langestreek 7

Zuidertoren

Van welke kant je Schiermonnikoog ook benadert, de horizon wordt gedomineerd door twee vuurtorens; een rode en een witte. Deze ‘tweeling’ zijn de iconen van het eiland. Beide zijn gebouwd in de periode 1853-1854. Door verandering van de vaargeulen en afname van de scheepvaart in het Friesche Zeegat werd de witte Zuidertoren overbodig. Het torenlicht werd daarom in 1909 gedoofd. Daarnaast werd de Noorder-toren uitgerust met een ronddraaiend licht.

De Stichting Behoud Zuidertoren is opgericht om de historie en de functie van de Zuidertoren te borgen. Zij stelt zich ten doel de Zuidertoren te restaureren en te behouden, om de historische, culturele en toeristische functie van de toren te vergroten. Dit door publieke openstelling van de buitenruimte en de toren voor culturele en educatieve activiteiten beschikbaar te stellen. Bezoekers zijn van harte welkom om een kijkje te nemen op het terrein en als de deur van de toren openstaat ook

in de toren. Buiten staat een informatiebord en in de toren een kleine foto expositie over de historie.

Meer info: www.museumzuidertoren.nl

Expositie Radar op Schiermonnikoog

In de strijd tegen de Geallieerde bommenwerpers bouwde de Duitse bezetter al snel verschillende radarstellingen in Nederland. In maart 1941 werd op Schiermonnikoog begonnen met de bouw van radarstelling Schlei en in juli van dat jaar werd de eerste succesvolle test gehouden in de Seeburgbunker. Daarin is nu het Bunkermuseum Schlei gevestigd. In het Bunkermuseum Schlei is de expositie ‘Radar op Schiermon-

nikoog’ te zien. De expositie geeft een inzicht in hoe de bezetter met hun radarsystemen de luchtoorlog voerde. Er wordt tekst en uitleg gegeven hoe de radar werkte, zowel in beeld als in tekst. Naast foto’s zijn er bodemvondsten tentoongesteld die betrekking hebben op de Duitse radar. Het meest in het oog springend is de gerestaureerde elektra kast die bij de Würtburg Riese radar hoorde die je op de foto kunt zien.

Kunstvereniging SJain

In 2016 is SJain opgericht door 6 leden die allen in en met kunst werkzaam zijn of waren: Aleida Blom, Coba Harthoorn, Garda Meerdink, Klasiena Soepboer, Klaske Noordenbos en Romy Dam. Een gouden greep voor een goeie samenwerking. In 2021 is Ilja Zonneveld als lid van de vereniging toegetreden. Tot nu toe hebben we samen met veel plezier de volgende projecten georganiseerd: Het kunstdoosje in 2017 - 2020; Zeekunsthestival 2018; De proef de kunst bordjes van het Midwinterfestival 2018 en Project Plastic soep in 2019.

In 2020 is Coba Harthoorn ons, tot ons grote verdriet, ontvallen. Zonder haar aanwezigheid maar veel in onze gedachten organiseren we dit jaar opnieuw een festival. Zie ook pagina 30.

Pottenbakkerij Hjirre

Bij Pottenbakkerij Hjirre is keramiek te zien en te koop waarbij de maakster zich heeft laten inspireren door het eiland. Monniken, eilander huisjes, schelpen en ander natuur gerelateerde keramiek wordt door pottenbakster Aleida Blom ter plekke gemaakt.

Middenstreek naast nummer 27

Schier
monnik
oog
shop.nl

Schierboeken | Schiertruien | Eilandkado's | Souvenirs

Specialist van de Wadden

REACTIEF
BUITENSPORT SCHIERMONNIKOOG

WAT DOE JIJ VANDAAG?

Bij ons op het strand heb je de hele dag vermaak! Denk bijvoorbeeld aan:

Blokarten | Boogschieten | SUP'en
| Powerkiten | Kajakken en raften |
Bodyboarden | Kite-buggyen | Wind-
surfen | Laserzeilen | Strandgolven

Dé locatie voor Buiten-
& Watersport op Schier!

Meer weten? Kijk op onze website
www.reactief-buitensport.nl

Even bellen? +31621945871

www.bakkerijndonders.nl

Bakkerij
Donders

Middenstreek 12
Schiermonnikoog

KITESURFEN
SCHIERMONNIKOOG

ALTIJD AL WILLEN KITESURFEN?
DIT IS JOUW KANS!

Onze enthousiaste instructeurs leren je in een logische opbouw alles wat je moet weten om zelf te kunnen kiten. Maak van jouw vakantie een uniek avontuur!

Tijdens jouw verblijf op Schier hebben wij het volgende voor je klaar staan: ✈

- Lespakketten van 9, 12 of 15 uren
- Zelf online je les inplannen
- Gloednieuw materiaal inbegrepen
- Opslag voor jouw eigen materiaal

Boek gelijk je cursus op onze website:
www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

ZATERDAG 4 SEPTEMBER

Woodstock

THE CHALLENGE & FRIENDS
MET O.A.: MELANIE • THE BAND • CANNED HEAT
JEFFERSON AIRPLANE • TIM HARDIN
5th DIMENSION • BLOOD, SWEAT & TEARS
SLY & THE FAMILY STONE

SUBSTITUTE
CCR • THE WHO

CARPET BURNS
+special guest: TSJERK DIJKSTRA
SAINTANA • JIMI HENDRIX

MAD DOGS & ENGLISHMEN
JOE COCKER

VOICE OVER
CROSBY, STILLS, NASH & YOUNG

TICKETS:
WOODSTOCKSCHIER.NL

DE
BERKEN
PLAS
SCHIER
monnik
OOG

Tickets à € 15,- via www.woodstockschier.nl
Aan de deur is de prijs € 20,-

Wad
anderz

• Havenpaviljoen •

DAAR BELEEF
JE WAD!

Havenpaviljoen Wad Anderz [Waddenhaven] | Reeweg 25 | 9166 PW Schiermonnikoog
www.wadanderz.nl | 0519-700205

HISTORIE

Cultuurhistorische vereniging

Al sinds september 2020 wordt er gewerkt aan de renovatie van Nieuwestreek 1. In de volksmond wordt dit het Koningshuis genoemd naar de voormalige bewoners, de familie Koning.

Hier is 't Heer en Feer gevestigd, de cultuurhistorische vereniging. De vereniging verzamelt, registreert en informeert over het eilander erfgoed. Zij doet dit d.m.v. exposities, lezingen, drukwerken en filmmateriaal. Tijdens de werkzaamheden gaf het huis een aantal geheimen prijs, zoals prach-

tige, hoge plafonds en wandpanelen. In de loop van dit jaar hoopt 't Heer en Feer er terug te keren. Kantoor en archief zullen worden gevestigd op de bovenverdieping. Beneden worden gasten welkom geheten. Daar komt een expositieruimte, een filmzaaltje en last but not least een huiskamer, de plek om te verhalen uit de rijke geschiedenis van het eiland.

Tot het zo ver is kun je terecht in Nieuwestreek 7, aan de overzijde van het park.

De fanfare van Schiermonnikoog

Eilanders houden van gezelligheid, van feesten. Valt er iets te vieren, dan mag daarbij muziek niet ontbreken. Al sinds 1883 is er op het eiland een fanfarekorps. Noem het geen harmonie! Het verschil tussen beide is dat in een harmonie ook houtblazers meespelen. Overigens zorgt deze fanfare niet alleen voor een muzikale noot bij feestelijke gelegenheden. Zo is op 4 mei de fanfare aanwezig bij de herdenkingsbijeenkomst en loopt mee in de aansluitende stille tocht naar Vredenhof. Deze foto werd genomen tijdens het 50-jarig bestaan van de fanfare, in 1938. Ook zonder chique uniform kan je prima van je laten horen zo te zien. De zaagblok van de jachtopziener dient voor deze vier knullen als muziekstandaard.

Een greep uit het eilander woordenboek

Zo maar wat woorden uit het eilander woordenboek, woorden die passen bij de warme tijd van het jaar. De drukste tijd op het eiland. Inwoners zijn dan ver in de minderheid. Je hoort Engels, Duits, Frans, ook streektaalen als het Twents, Brabants, Limburgs. Maar niet of nauwelijks het eilanders. Helaas, dat komt niet doordat de sprekers ervan tijdelijk een minderheid vormen. Er zijn nog maar weinig inwoners die het spreken. De taal leeft voort in gedichten en liedjes. En er is dus dat eilander woordenboek. 't Heer en Feer beschikt over op banden ingesproken materiaal. Al zal het eilanders als spreektaal verdwijnen, bewaard wordt het wel. En gekoesterd.

Het dorp, vroeger en nu

In de 19e eeuw liep je vanaf de westzijde over een wat bochtig, onverhard pad het dorp in, zoals deze foto uit 1897 laat zien. Kom je nu vanaf die kant, dan is het beeld toch goed herkenbaar. Aan deze straat, de Middenstreek, vind je een van de oudste woningen op het eiland, het huis 'Marten' uit 1724.

Het huidige dorp dateert uit de 18e eeuw en heette aanvankelijk Oosterburen. Westerburen, het oorspronkelijke dorp dat - de naam zegt het al - meer westelijk en dus dichterbij zee lag, ging ten onder als gevolg van een aantal stormvloed in de 18e eeuw. Dat

gebeurde niet van de ene op de andere dag; de eilanders zagen het aankomen. Vanaf ongeveer 1720 begon men huizen af te breken, om deze meer oostelijk weer op te bouwen. Veel woningen dateren daardoor uit de 18e eeuw. Let maar eens op de jaartallen op de eilander huizen, herkenbaar door hun typische daklijn en geelgekleurde gevelstenen.

In een uitgave van 't Heer en Feer 'Een fotoreportage van Schiermonnikoog' kun je een reeks beelden uit het dorp in de periode 1889 tot 1956 vergelijken met dezelfde reeks in de 20ste eeuw. Je ziet hoe het nodige veranderde, maar toch ook veel bleef zoals het ooit was.

Martin Van Waning

Naast het gemeentehuis vind je in het park het beeld 'De Schiere Monnik' van de hand van Martin Van Waning.

kunstschilder en beeldhouwer, maar was ook graficus en etser. Het eiland is in veel van zijn werk terug te vinden.

De in 1889 geboren Hagenees begint aan een studie werktuigbouwkunde maar verkiest een artistiek leven en trekt daartoe naar Parijs. Daar zet hij om aan de kost te komen het Gare du Nord in de menie. In 1918 krijgt hij in eigen land bekendheid met zijn eerste grote tentoonstelling in het Panorama Mesdag. Al hij in 1932 met zijn familie Schiermonnikoog bezoekt, besluit hij hier te blijven. Hij heeft een atelier in de voormalige zeevaartschool. Wanneer dit gebouw in WO II door een bombardement vrijwel verwoest wordt, raakt hij veel van zijn werk dat daar ligt kwijt. Hij overlijdt in 1972 op het eiland en wordt er begraven.

Van Waning bouwde een omvangrijk oeuvre op. Hij is vooral bekend als

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

35 Vrijwilligers en 1 beroepsschipper waken over de wateren rondom het eiland. De reddingboten Koning Willem I, Edzard Jacob en de speciale truck zijn 24 uur per dag paraat.

www.knrm.nl/schiermonnikoog. Ook te volgen via Facebook en Twitter. Veerweg 5, tel. 06-51541970

Politie

Het team op Schiermonnikoog heeft naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28 tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op face- book.com/politieschiermonnikoog.

GGB de Wadden

Het team van de Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB) bestaat uit 10 personen, inclusief chauffeurs, en volgt maandelijks trainingen, gegeven door iemand van het RAV. Daarnaast is er 1 of 2 keer per jaar een multidisciplinaire oefening samen met ambulance, brandweer en het ondersteuningspeloton van de brandweer.

Vogelgriep

Door vogelgriep kunnen er dode vogels op het strand, langs de waddendijk, in sloten, etc., liggen. Raak deze vogels niet aan en jaag grote groepen vogels niet op. Laat je hond ook aangelijnd op het strand en langs de waddendijk, zodat deze niet in aanraking komt met de vogels. Dagelijks worden het strand en de waddendijk gecontroleerd op dode vogels. Dode vogels op het strand, langs de dijk e.d. hoeven niet te worden gemeld.

Meer informatie en vragen, kijk op www.veiligheidsregiofryslan.nl/vogelgriep

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers.

Ook heeft Schiermonnikoog een zogenoemd ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de

Ambulance

De ambulancezorg beschikt over een continue bemande ambulance plus een reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met de reddingboot of met een helikopter. Een patiënt met de diagnose coronabesmetting of bij verdenking hiervan, wordt met de reddingboot van de KNRM naar Lauwersoog gebracht.

De reddingboot kan snel geschikt gemaakt worden voor deze specifieke vorm van vervoer. Helikopters zijn de laatste tijd landelijk veel ingezet voor verplaatsing van patiënten. Uiteraard bestaat de mogelijkheid dat dit soort vluchten de komende maanden door blijven gaan.

De keuze welke soort vervoer een patiënt krijgt, is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en ook de weersomstandigheden.

Informatie over preventie tekenbeten

Als je je in de natuur begeeft, loop je risico teken op te lopen. Ook hond en kat kunnen ze mee in huis brengen. Dus wees voorzichtig en controleer jezelf en je kinderen b.v. onder de douche op ‘kleine zwarte spinnetjes’.

Heb je een tekenbeet, dan zwelt het achterlijf van de teek op. Als je hem goed verwijdt met een tekenpincet of een tekenpas binnen 24 uur is er geen probleem.

Raadpleeg je huisarts bij een rode verkleuring van de huid ter grootte van een 2 euromunt.

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940

www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijsalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261

www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687

www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743

www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Om de Noord

Badweg 117, tel. +31 (0)519-700200

www.hotelomdenoord.nl

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2 , tel. 0519-531397

www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6

tel. 0519-531104 / 06-23354618

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32

tel. 0519-531636

www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda

Reddingsweg 38

tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-29398251

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-52608105

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892

www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892

www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

By Chris op Schier

www.bychrisopschier.nl

Kiteminded

www.kiteminded.com

en te vinden op Facebook en Instagram

SurfClub Schiermonnikoog

omerutger@gmail.com

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Kitesurfen Schiermonnikoog

www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

Kunst Atelier Schiermonnikoog

De vertrouwde gele bus staat weer op het strand! De bus maakt geen ritten meer, maar er zijn nog steeds passagiers. Ze reizen aan de hand van de inspirerende vergezichten en verhalen van het Noordzeestrand. De bus staat vol met verf, kwasten, schilderslinnen en ezels. Ontspannen op je eigen reis, met je blote voeten in het warme zand. Het uitzicht doet de rest.

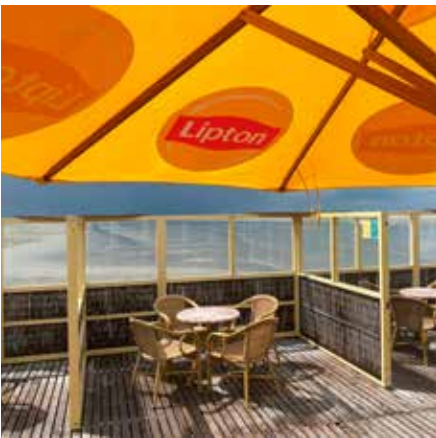
Wist je dat...

Er op Schiermonnikoog 28 verschillende soorten dagvlinders voorkomen?

Achter het glas

Paviljoen Paal 3 is een strandpaviljoen dat nog steeds jaarlijks wordt opgebouwd en afgebroken. Het klassieke houten gebouw stamt uit de jaren '50 en staat midden op het Noorderstrand aan het einde van de Badweg. Het paviljoen is van start gegaan op 9 mei en het seizoen loopt dit jaar door tot het einde van de zomer op 21 september. Op de houten vlonders zit je mooi 'achter het glas' uit de wind en kijk je in de verte richting Ameland en Noorwegen. Klassiek strandvermaak op Schiermonnikoog!

By Chris op Schier

Naast blokarten en powerkiten is er nog zoveel meer te doen by Chris op Schier. Denk bijvoorbeeld aan zeevissen, suppen of een spannende expeditie op het strand. Kom gerust langs waaïen. Wil je met een groep komen? Dat kan! Een dag om nooit te vergeten. Expeditie Robinson liefhebbers kunnen hun hart ophalen, want er komen soortgelijke games waarbij niet alleen je conditie en spierkracht worden aangesproken, maar ook je brein mag worden ingezet! Na afloop ben je welkom lekker te blijven loungen en kan je leuke strandartikelen shoppen op het strand.

Reactief en Kitesurfen Schiermonnikoog

De meeste teamleden van Reactief zijn hun hele leven al verbonden met het eiland en de zee. Er kan worden gebodyboard, geraft en in de branding gekajakt. De tweede zandbank die pal voor Reactief ligt, zorgt ervoor dat bij laag water uitstekend kitesurflessen gegeven kunnen worden op het vlakke water.

Bij hoogwater kunnen de gevorderden zich helemaal uitleven. Maar ook de strandactiviteiten als blokarten, kiten, boogschieten, beachvolleybal en kitebuggyen staan op het menu. Meld je online aan op de digitale agenda. Na afloop van je les of workshop kun je een drankje halen in de Strantine!

Kiteminded

Op de vlonder van Paviljoen Paal 3, aan het einde van de Badweg, vind je kitesurfschool Kiteminded. Met de meest noordelijke kitesurfspot van Nederland voor de deur, is er geen betere plek om te leren kitesurfen dan hier. Heb jij je altijd al eens afgevraagd wat voor een fantastisch gevoel het moet zijn om te kunnen kitesurfen? Dit is je kans. Of je nou wil beginnen met een introductie cursus of vastberaden bent om je certificaat te behalen, iedereen met

een leeftijd vanaf ongeveer acht jaar is welkom om te leren kitesurfen. Dankzij de kleinschaligheid van de school is er veel ruimte voor persoonlijke aandacht. Daarbij werken we uitsluitend met het beste materiaal en ervaren instructeurs. Trek je stoute slippers aan, daag jezelf uit en maak van deze vakantie een onvergetelijk avontuur. Surf naar onze website voor meer info. Even komen aanwaaïen kan natuurlijk ook. Wij hebben er zin in! Jij ook?

SurfClub

Surfclub Schiermonnikoog is een vereniging die zich tijdens het seizoen, dat loopt van april tot en met oktober, vestigt op de constructie bij paal 3 op het noorderstrand van Schiermonnikoog. Een aantal fanatieke kitesurfers ontmoeten elkaar daar regelmatig om te genieten van strand, zon, wind en zee. De kitesurfspot valt binnen het gebied van Paal 3 tot Paal 5. Ook niet-eilanders kunnen lid worden van deze vereniging.

ONTSPANNING

Pluktuin op de markt

Deze zomer staat op zaterdagochtend de Pluktuin met een marktkraampje in de Willemshof! Kom je duurzame vers geplukte groenten, (klein) fruit, oesterzwammen of bloemen halen en beleef nu ook op Schiermonnikoog het 'zaterdag naar de markt gevoel'. "Het is een experiment, maar wat mij betreft mag het wel zo blijven", aldus Janneke van de Pluktuin.

In de Pluktuin 'de Tuin naast de Branding' telen we duurzaam en lokaal. Zaden en plantgoed zijn biologisch. We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Je kunt zelf komen plukken en oogsten. Voor wat je plukt, betaal je wat jij het waard vindt. Voor wie dat fijn vindt, is er een richtprijs.

Krijg je zin om mee te helpen? Er is altijd iets te doen. Je bent van harte welkom. Je vindt de Pluktuin aan de Heereweg 2h op het perceel ten oosten van boerderij de Branding. Op www.de-tuinnaastdebranding.nl staat meer informatie en ook wat er nu geoogst kan worden.

Begin maar

Begin maar biedt individuele (executive) coaching. Ervaren coach Jacqueline Mulder (1970) helpt je op weg met zowel persoonlijke als loopbaan vraagstukken. Systemisch Werk (ook bekend als familieopstellingen) en Transactionele Analyse zijn instrumenten die worden ingezet. Wandelcoaching behoort tot de mogelijkheden, omdat de natuur helend en verhelderend werkt. Maar ook binnen, in de veilige setting van de praktijk van haar eilander huisje werken cliënten graag met Jacqueline.

Meer weten? Kijk op www.beginmaar.nl

Vip zonder franje

We herkennen het allemaal. Een passie die is blijven liggen, dromen die maar niet willen vlotten, een verstoorde work-life balance of twijfel bij een belangrijke keuze. Henno Hogervorst (1972) kan door zijn ervaringen als buitenjongen, gecombineerd met klimmen in de alpen en het reddingwezen op zee, uitdagingen en vraagstukken op een natuurlijke wijze vormgeven. Hij houdt ervan om ongebaande paden

te betreden en op zoek te gaan naar inspiratie. Deze manier van leven heeft geleid tot het unieke coaching programma VIP zonder franje op Schiermonnikoog. Tijdens deze dag ga je samen op pad in het rustige ritme en in de gezonde lucht van het prachtige eiland. Want zoals Henno zegt: "Buiten zijn de antwoorden op veel vragen te vinden."

Kijk voor meer info op www.vipzonder-franje.nl

Yoga op Schiermonnikoog

Yoga in de pure natuur van Schiermonnikoog, dat is Yoga op Schiermonnikoog. Samen met Natuurmonumenten zoek ik de mooiste plekjes op in de natuur om de yoga tot een bijzondere ervaring te maken. In het zuivere zand, met de wind door je haren, de zon op je huid en het water aan je voeten voel je je helemaal in contact met de elementen en met jezelf. Yoga op Schiermonnikoog brengt ontspanning, rust en ruimte

waar we het nu zo nodig hebben. Dit jaar niet alleen aan zee, maar ook in de duinen, op de dijk, en bij het Wad. Ook een mooie zeilreis in september op en rond het Wad!

Check de agenda voor alle activiteiten, retreats, weekends en meer op www.yogaopschiermonnikoog.nl/agenda

WELLNESS & GEZONDHEID

Massing Massage

tel. 06-12952887

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

MindandBodywork

tel. 06-53616833

Begin maar coach & organisator

tel. 06-40770269

Vip zonder franje

tel. 06-24500485

Zelfpluktuin

tel. +31(0)6 57967397

Tussen bos en branding

Sprookjes van zingende zeesterren, een slimme haas en een heel ongewone ontmoeting... Verhalenvertelster Susanne Ulke en percussionist Wendy Zwart nemen jullie vanaf augustus met veel passie mee op een bijzondere reis. Met oceandrum, cajon, didgeridoo en sansula omlips komen de verhalen tot leven, midden in de natuur. Benieuwd? Kom mee en laat je verrassen! Reserveren kan via www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

Je aan de bloem van een Parnassia precies kunt zien hoeveel dagen hij al bloeit?

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG

Gemeentehuis en gemeenteraad

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Nadat het later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam ‘het Witte Huis’. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In 2006 kwam er een nieuwe kantoorvleugel, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden.

Activiteitenstrand

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegeraars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegeraars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat je met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarom is het op veel plaatsen niet toegestaan om met een drone te vliegen.

Paardrijden

Voor ruiters en menners is de folder ‘Paardrijden op Schiermonnikoog’ beschikbaar met daarin routes en afspraken.

Vóór 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd. De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger. Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Algemeen

Meer informatie over de verschillende onderwerpen op deze pagina en meer vind je op onze website www.schiermonnikoog.nl.

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Willen jullie trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Beleef hier een onvergetelijke huwelijksdag op een van de breedste stranden van Europa of op een van de andere sfeervolle trouwlocaties. Trouw (overleg de mogelijkheden) op de plek die jullie wensen. Voordat jullie trouwen moeten er een aantal formele zaken worden geregeld. De gemeente Schiermonnikoog is je hierbij graag van dienst.

Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij zoveel mogelijk informatie om jullie voor te bereiden op jullie huwelijk.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangeliend kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart). Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn. In de Banckspolder graag uw hond aangelijnd houden in de periode van 1 maart tot 1 juli. Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de

hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen. Dit geldt voor de hele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorpen staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen uitsluitend na telefonische afspraak geopend van 08:30 tot 12:00 uur.

KERK & RELIGIE

De Sint Egbert Kapel

Het meest noordelijke kerkje van Nederland staat aan de Badweg. Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast.

Uit die periode stammen ook de kruiswegstaties, kleine panelen die het lijdensverhaal van Jezus afbeelden. Ze zijn gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes.

Iedere zondag is er een viering om 10:30 uur. De vieringen in de kapel zijn laagdrempelig en eenvoudig. De voorgangers zijn allen vrijwilligers; paters, priesters, pastoraal werkers/werksters, ze komen uit heel Nederland. Vanwege de coronamaatregelen is het aantal deelnemers aan de vieringen beperkt. Met een maximum van 30 personen kunnen we de anderhalve meter afstand garanderen.

Verdere informatie is te vinden op onze website www.sintegbertkapel.nl

Lectio Divina

De Protestantse Gemeente van Schiermonnikoog met gastvrouw Garda Meerdink biedt iedere eerste zaterdag van de maand een Lectio Divina aan. Lectio Divina is een spirituele praktijk bij monniken, waarbij Gods Woord aandachtig en indringend wordt gelezen. Samen met broeder Paulus, één van de monniken, zullen we een stuk uit de bijbel lezen. Broeder Paulus begeleidt tevens de meditatie.

Uitvaart op Schiermonnikoog

Bij het leven op een eiland hoort ook dat eilanders afscheid moeten nemen van hun dierbaren. Op Schiermonnikoog worden eilandbewoners op de hoogte gesteld van een sterfgeval door middel van een kaart met de mededeling van de dag en het tijdstip van de teraardebestelling c.q. crematie.

Er is op Schiermonnikoog een uitvaartvereniging die het afscheid kan verzorgen. Zij zijn bekend met de plaatselijke gebruiken. De traditie om rond het kerkhof te lopen met de begrafenisstoet vindt nog steeds plaats, maar is beperkt tot één keer. Het verkeer wordt tegengehouden door de politie en stilte wordt in acht genomen. Alleen het luiden van de klok verbreekt deze stilte. Voor veel

mensen is het een moment van bezinning; een plechtigheid op zich. Gasten op het eiland wordt verzocht de stoet en de rondgang om de kerk niet te verstoren en stilte te betrachten.

Protestantse Gemeente

Uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk is in 2006 de Protestantse Gemeente Schiermonnikoog ontstaan. De Gemeente heeft een eigen predikant, ds. Van Rijswijk.

Er zijn tijdelijk geen kerkdiensten om het risico van verspreiding en besmetting met het coronavirus te voorkomen. Dankzij Henk Hockelman is het mogelijk om via Schiermonnikoog TV, kanaal 22, meditatieve momenten uit te zenden. Met dank aan de gemeente Schiermonnikoog die de camera en geluidsapparatuur faciliteerde. Bij het ter perse gaan van deze krant is nog niet duidelijk of daar in de wintermaanden mee wordt door gegaan.

Kijk op www.kerkschiermonnikoog.nl voor alle actuele informatie met betrekking tot de diensten.

Ds. N.J. van Rijswijk tel. 0519-531269 of N.vanrijswijk@knid.nl

Klooster Schiermonnikoog

Aan de rand van het dorp met zee, strand en duinen vlakbij, ligt het kleinschalige klooster Schiermonnikoog. Het klooster kan maximaal tien monniken en zes gasten herbergen.

De monniken en gasten leven afzonderlijk van elkaar in eigen gedeelten, maar de kapel is wel gemeenschappelijk. In de kloosterkapel kunnen (buiten coronatijd) naast de gasten nog tien tot twintig bezoekers aanschuiven. Er is een huiskamer voor de gasten, om elkaar te ontmoeten of een boek uit

de boekenkast te lenen. Doorgaans is het stil in de directe omgeving van het klooster, maar niet altijd. Het klooster zelf nodigt uit de innerlijke stilte op te zoeken.

Voorzieningen voor gasten

Gasten krijgen een moderne kamer met eigen keuken, douche en toilet. Er zijn geen gezamenlijke maaltijden. In de zomer kunt u buiten in de tuin een rustig plekje opzoeken om wat te lezen, na te denken, te bidden of te ontmoeten.

www.kloosterschiermonnikoog.nl

“

We willen monastiek leven een toekomst geven, een reële toekomst voor wie monnik wil worden

HOOG & LAAG WATER

JUNI			
		HW	LW
25	5:20		-139
vr	11:46	118	
	18:01		-146
26	0:16	110	
za	6:15		-138
	12:30	124	
	18:55		-150
27	1:05	105	
zo	7:01		-138
	13:20	128	
	19:41		-153
28	2:00	98	
ma	7:46		-138
	14:06	128	
	20:25		-152
29	2:45	90	
di	8:26		-137
	14:44	126	
	21:08		-148
30	3:35	83	
wo	9:15		-133
	15:30	122	
	21:50		-140
JULI			
		HW	LW
1	4:15	76	
do	9:52		-127
	16:20	115	
	22:36		-129
2	5:05	71	
vr	10:45		-117
	17:05	106	
	23:26		-118
3	6:01	67	
za	11:36		-107
	18:04	98	
4	0:18		-109
zo	6:49	67	
	12:35		-99
	19:04	92	
5	1:26		-105
ma	7:48	71	
	13:45		-97
	20:14	89	
6	2:20		-107
di	8:49	79	
	14:45		-101
	21:04	90	
7	3:16		-111
wo	9:45	89	
	15:46		-107
	22:05	92	
8	4:02		-116
do	10:32	99	
	16:35		-113
	22:48	94	
9	4:55		-119
vr	11:05	107	
	17:21		-119
	23:25	96	
10	5:35		-122
za	11:45	113	
	17:55		-123
11	0:10	96	
zo	6:10		-125
	12:33	116	
	18:41		-128
12	0:55	94	
ma	6:45		-127
	13:00	119	
	19:20		-131
13	1:35	91	
di	7:25		-127
	13:35	120	
	20:00		-132
14	2:15	88	
wo	7:54		-126
	14:21	121	
	20:36		-131
15	2:55	84	
do	8:36		-125
	15:01	120	
	21:16		-129
16	3:35	80	
vr	9:25		-122
	15:45	117	
	22:01		-127
17	4:25	76	
za	10:06		-119
	16:35	113	
	22:46		-123
18	5:15	74	
zo	11:00		-116
	17:30	108	
	23:46		-119
19	6:15	74	
ma	12:06		-111
	18:35	103	
20	0:50		-116
di	7:28	78	
	13:16		-111
	19:55	101	
21	2:00		-116
wo	8:30	89	
	14:30		-116
	20:55	103	

22	3:05		-119
do	9:35	102	
	15:40		-124
	22:16	107	
23	4:09		-122
vr	10:41	115	
	16:55		-132
	23:16	109	
24	5:15	-125	
za	11:30	126	
	17:56	-140	
25	0:04	108	
zo	6:11	-129	
	12:20	133	
	18:46		-146
26	1:06	105	
ma	6:56		-132
	13:05	136	
	19:31		-148
27	1:50	101	
di	7:37		-135
	13:50	136	
	20:10		-147
28	2:36	95	
wo	8:15		-137
	14:30	132	
	20:49		-143
29	3:04	89	
do	8:46		-136
	15:16	125	
	21:22		-135
30	3:45	83	
vr	9:26		-130
	15:45	116	
	21:55		-123

15	3:55	88	
zo	9:45		-123
	16:10	117	
	22:25		-116
16	4:35	84	
ma	10:34		-116
	17:05	106	
	23:10		-106
17	5:40	82	
di	11:36		-106
	18:06	96	
18	0:23		-95
wo	6:50	83	
	12:56		-99
	19:41	92	
19	1:35		-92
do	8:15	93	
	14:22		-103
	20:55	96	
20	2:56		-98
vr	9:32	108	
	15:34		-115
	22:16	103	
21	4:06		-108
za	10:30	124	
	16:55		-129
	23:05	109	
22	5:06		-118
zo	11:14	134	
	17:46		-139
23	0:06	110	
ma	5:56		-125
	12:06	140	
	18:31		-143

8	0:20	110	
wo	6:16		-122
	12:26	136	
	18:46		-136
9	1:00	111	
do	6:55		-128
	13:04	139	
	19:26		-137
10	1:40	110	
vr	7:35		-131
	13:46	138	
	20:06		-134
11	2:15	107	
za	8:10		-131
	14:26	134	
	20:41		-128
12	2:56	104	
zo	8:46		-128
	15:06	126	
	21:16		-118
13	3:25	101	
ma	9:26		-122
	15:56	114	
	21:56		-106
14	4:05	96	
di	10:16		-111
	16:45	100	
	22:46		-91
15	5:07	92	
wo	11:15		-97
	18:00	88	
	23:56		-77
16	6:30	92	
do	12:45		-88
	19:35	85	

OKTOBER			
		HW	LW
1	5:48	80	
vr	11:55		-64
	18:58	66	
2	0:30		-55
za	7:30	87	
	13:39		-66
	20:18	77	
3	2:10		-63
zo	8:55	102	
	15:04		-88
	21:35	92	
4	3:26		-83
ma	9:45	118	
	16:05		-108
	22:32	104	
5	4:16		-100
di	10:25	129	
	16:46		-123
	23:14	112	
6	4:55		-112
wo	11:16	137	
	17:35		-131
	23:54	116	
7	5:46		-121
do	11:56	141	
	18:18		-135
8	0:30	118	
vr	6:36		-127
	12:40	142	
	18:56		-134
9	1:15	118	
za	7:15		-131
	13:20	139	
	19:36		-130
10	1:51	118	
zo	7:55		-131
	14:04	132	
	20:10		-123
11	2:26	116	
ma	8:26		-128
	14:45	121	
	20:55		-112
12	3:09	113	
di	9:10		-120
	15:38	107	
	21:30		-99
13	3:55	109	
wo	10:05		-107
	16:35	93	
	22:20		-83
14	4:50	104	
do	11:10		-93
	17:46	82	
	23:35		-68
15	6:10	102	
vr	12:35		-86
	19:25	81	
16	1:05		-67
za	7:34	109	
	13:54		-96
	20:45	90	
17	2:35		-81
zo	8:55	122	
	15:11		-113
	21:45	102	
18	3:30		-99
ma	9:55	133	
	16:15		-124
	22:35	109	
19	4:30		-111
di	10:46	137	
	17:01		-128
	23:15	111	
20	5:15		-116
wo	11:26	136	
	17:36		-124
	23:56	111	
21	5:51		-117
do	11:56	133	
	18:10		-119
22	0:20	112	
vr	6:20		-118
	12:15	128	
	18:36		-115
23	0:39	114	
za	6:55		-118
	12:55	122	
	19:05		-113
24	1:15	115	
zo	7:20		-118
	13:15	113	
	19:30		-110
25	1:35	112	
ma	7:49		-113
	13:55	103	
	19:56		-105
26	2:04	108	
di	8:16		-106
	14:20	93	
	20:26		-100
27	2:35	104	
wo	8:46		-99
	14:48	84	
	20:54		-95
28	3:14	99	
do	9:20		-92
	15:38	75	
	21:34		-86

Het Getij

MEER GETIJDENTABELLEN? BEKIJK ONZE SCHIER APP

31	4:15	78	
za	10:06		-120
AUGUSTUS			
		HW	LW
1	5:00	74	
zo	10:46		-107
	17:18	93	
	23:20		-98
2	5:44	71	
ma	11:25		-93
	18:05	84	
3	0:10		-87
di	6:53	71	
	12:40		-81
	19:10	79	
4	1:25		-81
wo	7:54	77	
	14:05		-79
	20:29	79	
5	2:35		-86
do	8:59	87	
	15:10		-89
	21:33	85	
6	3:34		-96
vr	9:55	100	
	16:05		-100
	22:22	92	
7	4:26		-105
za	10:48	110	
	16:56		-111
	23:05	97	
8	5:10		-113
zo	11:25	118	
	17:46		-120
9	0:01	101	
ma	5:56		-118
	12:05	124	
	18:26		-128
10	0:40	102	
di	6:36		-123
	12:45	128	
	19:11		-134
11	1:26	101	
wo	7:15		-127
	13:26	131	
	19:46		-136
12	1:54	99	
do	7:50		-129
	14:04	132	
	20:26		-135
13	2:34	96	
vr	8:26		-128
	14:46	130	
	21:05		-130
14	3:15	92	
za	9:06		-126
	15:26	125	
	21:41		-124

24	0:55	108	
di	6:45		-129
	12:50	141	
	19:12		-142
25	1:25	105	
wo	7:16		-132
	13:33	138	
	19:45		-138
26	2:06	101	
do	7:51		-13

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner
- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

rescueboat wadden experience

Het wad vanaf het water beleven?

Beleef de getijden van eb en vloed, varend door de geulen van de Waddenzee. Verwonder je over dit Unesco Werelderfgoed en laat je meenemen door de schipper die graag vertelt over dit unieke gebied.

Spot de zeehonden op de zandplaat. Of misschien zie je wel een bruinvis?
Stap op op Lauwersoog of Schiermonnikoog en vaar de zonsondergang tegemoet.

LAUWERSOOG OF SCHIERMONNIKOOG

SCHIERMONNIKOOG (0519) 53 12 33 Opstappen op de veerdam, te boeken bij VVV Schiermonnikoog
www.vvvschiermonnikoog.nl

LAUWERSOOG (0519) 34 94 22 Bij Waddenpaviljoen de Noorman ontvangen wij u om samen in te stappen op de rescueboat. Haven 50, Lauwersoog. Reserveer via: www.lauwersoog.nl